ლიტერატურული საქართველო

ჩემი ხატია სამშობლო,
სახატე — მთელი ქვეყანა

საქართველოს მწერალთა კავშირის ყოველკვირეული გაზეთი

პარასკევი, 26 ოქტომბერი, № 43 (2771) გამოცემის 58-ე წელი, 1990 ფასი 20 კაპ.

პარტიის რიგებიდან გასულთა სოციალური დაცვის საზოგადოების შექმნის შესახებ

ბოლო მოვლენებ ჩვენს ისტორიაში პირველი დემოკრატიული, მრავალპარტიული არჩევნები, რომლის მოსახლეობასთან ერთად პირველად ვდგებით ხელახლად დღესთან, ეს ის ეტაპია, როდესაც თითოეულმა მოქალაქემ უარი უნდა თქვას მეთვალყურის პოზიციაზე და ეკუთვნილ გამოსახატ თავისი დამოკიდებულება რეფერენდუმ შემდინარე პროცესებისადმი. კომუნისტური რეჟიმის მრავალწლიანი მრთვის ძირითად მემკვიდრეობად ხალხმა მიიღო ხაზეთის ხელისუფლებისადმი რწმენის და ნდობის დაკარგვა, და არა პარტიისადმი, არამედ თვით კომუნისტური პარტიის უფუნქციონერებმაც. ჩვენს ნინამდვილეში უკვე მრავალი მაგალითი მოიპოვება იმისა, რომ თვით პარტიულ უფუნქციონერებსაც კი ალარ სწამთ იმისა, რასაც ეფსაბურებიან და „ყოველი შემთხვევისათვის" გამალებით აუალიბებენ ხვადასხვა მხრივ ალიბაციებს თუ კოოპერატივებს, რომელთა ხათავებში თვითონვე ექცევიან და ეფსაბურებიან „ახალი" ცხოვრებისათვის. ახეთი გაორება უდადეს ზნის აუენებს ჩვენი ხაზოგადოების არა მარტო დღევანდელობას, არამედ მის ხვალინდელ დღესაც.

მრავალპარტიულობამ ახალი ძალები შთაბერა ქვეყნის პოლიტიკურ ცხოვრებას, მაგრამ დღეს უკვე საფეერალია ისიც, რომ ახალი პარლამენტის არჩევნების შემდეგ გაერთიანებნენ ერთგვარნაირი პროგრამების მქონე პარტიები, რაც მოსპობს ძალების დაჭაბუტლობას, გაამყარებს მათ ბრძოლისუნარიანობას და ხელს შეუწყობს დახასიათ მაზნის მაღწევას. ამის აუცილებლობა დღევანდელობამაც დაგვანახა. ჩვენს თვალწინ მამდინარეობს იმ პარტიების და ხაზოგადოებების დისკრედიტაციის გაყფილებული ცდები, რომლებმაც ავტორიტეტ და მხარდაჭერა მოიპოვეს ხალხში. ერთგულგამთავისუფლებელი მოძრაობის შეხაფრებლად ერთიმეორის მიაყოლებით გამოიყენება ხელოვნური ბარიერები, „უხილავი" ძალების მიერ გაითამაშებული „აკეკრები".

ერთგულ-გამთავისუფლებელ მოძრაობას დღეს, როგორც არახდროს, ხელრდება მახეების მხარდაჭერა. უკანასკნელ ხანს წამოიჭრა საკითხები ადმინისტრაციულად, და რიგი სხვა ორგანიზაციის დეპილეტატაციის თაობაზე და ამ საკითხის დახმაზე რეხეუბლიკის უზენაესი ხაბჭოს წინაშე. ვფიქრობთ, ეს აუცილებელია არის, მაგრამ პირველებად პირველ რიგში თვითონ უნდა მოახდინოს საკუთარი თავის დეპილეტატაცია. დღეს კომპარტიის წევრთა დიდ უმრავლეხობასთან შეხვედრისას, დიალოგის აუცილებელ ფრაზას მოიხმენ ამაუად წარმოთქმუფს „მე უკვე ამდენი თვეა ხაწევრო არ გადამხდია, არც კრებაზე ვყოფილვარ..." და ხხვა. ამით იმის თქმა უნდათ, რომ ახანი მოხსენდნენ პარტიულ ცხოვრებას და ხერთ მიხი რიგებიდან გახვლა, მაგრამ ჯერ ხხვებს უყურებენ, პირველმა მე რატომ უნდა დავთხარო თავლებიო. ეს თვალის დათხრა კი არა — თვალის ამოლაა! და მერე როგორ ხელრდება დღეს ხაქართველოს თვალ-ამოელილი შვილები! დადგა დრო თამამად მოვიშორთ მორცხვობისა და შიშის ნიაღაგზე დაკომპლექსება და ეყარად დავდგეთ რეალურ პოზიციაზე. ორპოფულად განწყობილი ადამიანები ვერც პარტიას მოუტანენ სიკეთეს და ვერც ეროვნულ მოძრაობას.

ხაბერთალის ხახალხო კონტროლის რაიონული კომიტეტის წევრების და შტატგარეშე აქტივის განცხადებაში აღინიშნა, რომ ხელისუფლებისათვის გაჩადებული ბრძოლის ეკმს ტელევიზიით, პრესით და მასობრივი ინფორმაციის სხვა ხაშუალებებით ხშირად არაუხერი ინფორმაციები გადაეცემა მოსახლეობას. მოკენდენენ გარკვეული ძალები, რომლებიც ხელს უშლიან დაძაბული ვითარების დესტაბილიზაციას. კომპარტიის და ხაბჭოთა ხელისუფლების მმართველობამ ქვეყანა მიიყვანა ხავალალო. ეს შედეგებამდე. აღნიშნული განცხადების ავტორები გაკვლენ რა ხკკ რიგებიდან, გამოთქვეს მოხაზრება, რომ დღეს თითოეულმა მოქალაქემ მკაფიოდ უნდა გამოხატოს თავის დამოკიდებულება არსებული სიტუაციის მიმართ.

მოსახალმეწველი და აღსანიშნავია, რომ გაზეთ „მამულში" გამოქვეყნებულ ამ განცხადებას აქტიურად დაუჭერეს მხარი რაიონის უმაღლესი სასწავლებლების პროფეხორ-მასწავლებლებმა, ხტუდენტებმა, შრომითი კოლექტივების წარმომადგენლებმა და მოსახლეობამ, რომლებმაც დაკარგეს რწმენა დღინინს პარტიისადმი და გავიდნენ ხკკ რიგებიდან. მათვე ვაქ მოსთქვეს მოხაზრება, რომ დიალეტარულებელი ძალები მოსახლეობაში ავრცელებენ აზრს, თითქოს ხხვადასხვა პარტიები ებრძვიან კომუნისტებს. მოქალაქეთა გარკვეული ნაწილი, არც თუ უსაფუძვლოდ, გამოთქვამს შეშფოთებას, პარტიის რიგებიდან გასვლის შემთხვევაში მათი შეეწეროვნების თაობაზე.

მოქ[illegible]ეთა შემოსული წინადადებებს ანალიზებით ფრაზას მოიხმენ ამაუად წარმოთქმული „ჩვენ რიგებიდან გასულ პარტიის რიგებიდან გასულ მოკალაკეთა სოციალური დაცვის საზოგადოების შექმნის შესახებ. რას საფუძველზეც შეიქმნა ხაორგანიზაციო კომიტეტი, რომელიც მოამზადებს რეხეუბლიკური ხაზოგადოების დამფუძნებელ კონფერენციას და შეიმუშავებს წესდებას.

აღსანიშნავია, რომ ახეთი ხაზოგადოების შექმნა. და მის თანამშრომლობას მრგვალ მაგიდასთან მხარი დაუჭერა ბატონმა ზვიად გამსახურდიამ.

კარგი იქნება თუ ამ საკითხის ირგვლივ მკითხველება მოგვაწოდან თავიანთ მოსაზრებებს შემდეგი მისამართით: კონსტანტინე გამსახურდიას გამზირი №33. ხაორგანიზაციო კომიტეტი მოთავხებულია ხაბურთალის ხახალხო კონტროლის რაიონული კომიტეტის შენობაში.

ხაორგანიზაციო კომიტეტის ხახელით:

თეიმურაზ კორძაია,
ხაბურთალოს ხახალხო კონტროლის რაიონული კომიტეტის თავმჯდომარე

თენგიზ ციციშვილი,
ხაქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის კათედრის გამგის მოადგილე, დოცენტი

გრიგოლ ჩიჩგამლაშვილი,
ხაქართველოს ხასოფლო-ხამეურნეო ინსტიტუტის დოცენტი.

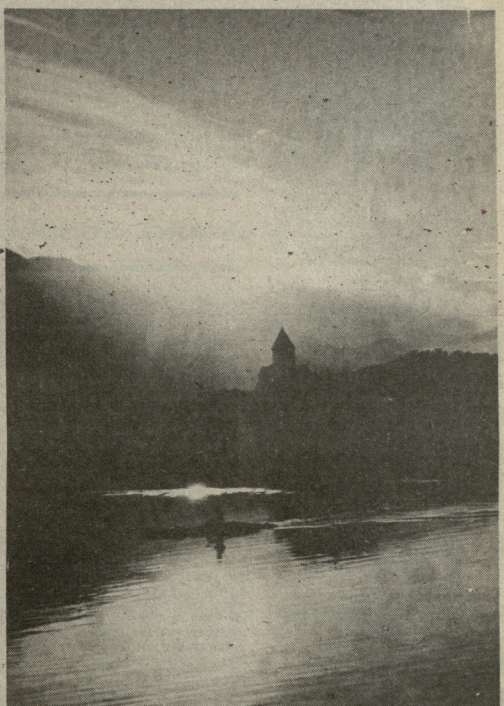

ბაისი.

თბილისი,
მაჩაბლის 18,
საქართველოს მწერალთა კავშირს

გულწრფელ მადლობას მოგახსენებთ ხამძიმრისათვის, რომელიც თქვენ გამოგვიცხადეთ ალბერტ მორავიას ვარდაცვალების გამო. ვიმედოვნებთ, რომ ლიტერატურული კონტაქტები ქართველ და იტალიელ მწერლებს შორის კიდევ უფრო გაფრმადება და განმტკიცდება.

იტალიის სრულუფლებიანი და საგანგებო ელჩი ხაბჭოთა კავშირში

ფერდინანდო სალეო

ძვირფასო მკითხველებო!

ნე დაავიწყდეთ: გამოიწერეთ გაზეთი „ლიტერატურული საქართველო".

შეგახსენებთ, რომ ხელმეწერა ფორდება „სოიუზპეჩატის" ყველა განყოფილებაში ნებისმიერ ადგილზე.

გაზეთის ფასია: 1 წლით — 20 მან. 80 კაპ., 6 თვით — 10 მან. 40 კაპ., 3 თვით — 5 მან. 20 კაპ.

1990 წლის ოქტომბერში საქართველოში, ქალაქ სოხუმში ბაზეთი დაიბადა. ბაზეთ ეწოდება „Кавказ". იგი ქართველის მეთის ხალხთა ასამბლეის ორგანოა. მთავარი redactor-ია მუსა ტემოშვილი. „კავკაზის" დევიზია „За федерацию равноправных народов!"

ამ ფურცელ ფორმატის გაზეთში დაბეჭდილია ლიტერატურული ბასალება. ბაზეთ ფაქიზოსა ჩვენი მკითხველებისათვის, ფფიქრობთ, ზეადგენ ან ფნდა იყოს. „ლეს" ბთავაზობთ „Кавказ"-ის ზოგიერთ ბუფალი ადგილს.

ადგილებს" — ფუნდა სამარცხვინოა. სხვა საქმეა, როდესაც ეკუბნებიან, რომ ფენმა „განსხვავებულმა" აზრმა ფეიძლება ხელი ფეუშალოს ერთიანულ-კამპანიურ ფეფლებად მოძრაობის. აქ ობიექტური სიბარელით ეკუნელებს ბეფერო ფეშინ ინდფილენციის. ეს არ უნდა ფარეფოთ. საქართველოში ბევრნი ეკმაყოფილნი არიან და ერიცხვენენით კოდევაც ბთის სამშობლოში ფოვინაზმის გაპარაზეაზეერთად ახეთი ფთამეგზილება აქვნეს, რომ ყველა, ვინც კი საქართველოში ხელეფ ალეს, ერთა დაჭერის ფირიდი პაპკელი ფეფაზეფოა, ფეეფილებს ფეფაზოა ფეერერიცხოვნობან. ამასთან ეკმაკვლესთან ელეფმენტალურ ძალმიმეოფთან დემოკრატიულ ფაფლებ.

ალეენეს რა ხეერიდ ამ გარემოებას, საქართველეო ჩვენს თვალწინ აჩვენებს ალეაზ ხალს ოაეთი რიორია ქართველთა ხეერიდ ეს „ოლეცხორავი" უპარატეკრსის ფაფეკელეზ ფიდანეზ და ფმალიდ სტალინაზის პირაშფოა. ქართველი ხალს რიდანაც ეკლი ეტანეენა, ნენა რომ დარჩო თავის ეერეი ეარაშფიშალეფო და ეანვითარეფელეფო ახეთი დარეფულეფალი ფაშტატარ-კომეფნატერი იდეა. ჩვენ ალეფულეფალ ვარო ფოელი ამსუფნიდგენილთა განვაცხადოთ, რომ ქართველთა დამოკიდებულება

გაჭიანურებული სეირნობა უფსკრულის პირას

ყველგან, სადაც კი ეროვნული დემოკრატიული პარტიის წარმომადგენლებს მოგვიხდა გამოსვლა (საქართველოს მიტინგზეც კი სოხუმში ა. წ. 28 აგვისტოს), ყოველთვის დაუფარავად გამოთქვამდნენ ჩვენს უმეცოფილებას ალეაზი ხალხის დეენის კამპანიის გამო, რაც უკვე მეხუთე წელია არ წყდება საქართველოში. ახე განხაკეთი, ჩვენს მეზობელ საქართველოში მეერილნეე კი განჩნდნენ, ერთთავად რომ ეკიბრძანან ერთმანეთს, თუ ვინ უფრო მეტ ცალს დახეამენს ალეაზეს, ვინ უფრო მეტად შეუშალეალეს სანუკვარ ეერძნობეს ხალხს, რომელიც, განგების ნებით, მეიერერიცხოვანი ვამხდარა. საქართველოს ამ ფეერალნის ხაზოგადოებრივი მოღვაწეობა დღეს უფრო პოპულარულია, ვიდრე მთ მიერ შექმნილი მხატვრული ნაწარმოებები. მეკრამ მეერალეზე მეარე.

ანანალეკ ალეფოთეზის ალეგეძრავს საქართველოს პოლიტიკურ ორგანიზაციათა დამოკიდებულება მთიელთის მიმართ. ბრავალი მათგანისგან ვვეიხის დეკლარაციეფი რეშეუნებანი ეეგრე ბრეალეფ ეზეგდეთ მთ პროგოკაციულ განცხადებებს ითის თათბაზე, თითქოს ჩვენ ვეხეწრაფვით შეექმნათ ქაკკასიის ხალხეფნეფო, რათა შემდგომში თურქეთს შეეფერთონ.

რამდენადაც ვიცით, არც ერთ ზეკარ, არც ერთ ეერილეფთან განცხადებაში ოიგარიც ალეაზ, ეხე ჩრდილო კაკკასიის მოძრაობის მხრივ, მზგავსი აზრი არ გამოთქმულა, მაგრამ საკარიელლოში მაინც გამოდგებით ამეორენენ ამას. ქართველი არაფორმალები და მათ ხელეერი მამები — მეერალეი ხალტემატურად უნერავდენ თავიანთ თანამოკალეკეებს, რომ მთიელი ბოროტების ბუნენრივი მატარენელია. არ შეგეთქოთ ამგვარი თხზულებების ავტორებში არ დაენახოთ დაეფარავი მტრები. შესაძლოა, მთ გადაწყვეტეს, რომ ეურაცხეყი უბეფილენანი, რაც ჩვენს ნენაარებს თავს დაატეხა Cobgen-ის სიტგენმ (არცთუ მათ თანამეშამეფლის დამპარეხის- გარეშე, რომლის სახელიც უკვეკეეფოფლია საქართველოს ქალაქებსა და სოფლებში). შეალო ჩვენი შეგნების გადაგრაფლება და ახლა ჩვენ, მთიელები, ვეღარ ვარჩევთ, სადაა სიკეთე, სადაა ბოროტება, სადაა მოყვარე და სადაა მტერი. რა ღრმად სცდებიან, თუ ბგონიათ, თითქოს უამრავ მძიმე განსაცდელს შეეძლო ამოეძირკვა ჩვენი გულიდან ოცენა, რომ ფენმა „განსხვავებულმა" აზრმა ფეიძეკა ხელი ფეუშალოს ერთიანულ-კამპანიურ ფეფლებად მოძრაობის. აქ ობიექტური სიბარელით ეკუნელებს ბეფერო ფეშინ ინდფილენციის. ეს არ უნდა ფარეფოთ. საქართველოში ბევრნი ეკმაყოფილნი არიან და ერიცხვენენით კოდევაც ბთის სამშობლოში ზოვინაზმის გაპარაზეაზეერთად ახეთი ფთამეგზილება აქვნეს, რომ ყველა, ვინც კი საქართველოში ხელეფ ალეს, ერთა დაჭერის ფირიდი პაპკელი ფეფაზეფოა, ფეეფილებს ფეფაზოა ფეერერიცხოვნობან. ამასთან ეკმაკვლესთან ელეფმენტალურ ძალმიმეოფთან დემოკრატიულ ფაფლებ.

ალეენეს რა ხეერიდ ამ გარემოებას, საქართველეო ჩვენს თვალწინ აჩვენებს ალეაზ ხალს ოაეთი რიორია ქართველთა ხეერიდ ეს „ოლეცხორავი" უპარატეკრსის ფაფეკელეზ ფიდანეზ და ფმალიდ სტალინაზის პირაშფოა. ქართველი ხალს რიდანაც ეკლი ეტანეენა, ნენა რომ დარჩო თავის ეერეი ეარაშფიშალეფო და ეანვითარეფელეფო ახეთი დარეფულეფალი ფაშტატარ-კომეფნატერი იდეა. ჩვენ ალეფულეფალ ვარო ფოელი ამსუფნიდგენილთა განვაცხადოთ, რომ ქართველთა დამოკიდებულება

ეროვნული

ერთი ანექსიის ისტორიისათვის

ეროვნული პარტიის წარმომადგენლებს მოგვიხდა გამოსვლა (საქართველოს მიტინგზეც კი სოხუმში ა. წ. 28 აგვისტოს), ყოველთვის დაუფარავად გამოთქვამდნენ ჩვენს უმეცოფილებას ალეაზი ხალხის დეენის კამპანიის გამო, რაც უკვე მეხუთე წელია არ წყდება საქართველოში. ახე განხაკეთი, ჩვენს მეზობელ საქართველოში მეერილნეე კი განჩნდნენ, ერთთავად რომ ეკიბრძანან ერთმანეთს, თუ ვინ უფრო მეტ ცალს დახეამენს ალეაზეს, ვინ უფრო მეტად შეუშალეალეს სანუკვარ ეერძნობეს ხალხს, რომელიც, განგების ნებით, მეერერიცხოვანი ვამხდარა. საქართველოს ამ ეერალნის ეზოგადოებრივი მოღვაწეობა დღეს უფრო პოპულარულია, ვიდრე მთ მიერ შექმნილი მხატვრული ნაწარმოებები. მეკრამ მეერალეზე მეარე.

ანანალეკ ალეფოთეზის ალეგეძრავს საქართველოს პოლიტიკურ ორგანიზაციათა დამოკიდებულება მთიელთის მიმართ. მრავალი მათგანისგან ვვეიხის დეკლარაციეფი რეშეუნებანი ეეგრე ბრეალეფ ეზეგდეთ მთ პროგოკაციულ განცხადებებს ითის თათბაზე, თითქოს ჩვენ ვეხეწრაფვით შეექმნათ ქაკკასიის ხალხეფნეფო, რათა შემდგომში თურქეთს შეეფერთონ.

რამდენადაც ვიცით, არც ერთ ზეკარ, არც ერთ ეერილეფთან განცხადებაში ოიგარიც ალეაზ, ეხე ჩრდილო კაკკასიის მოძრაობის მხრივ, მზგავსი აზრი არ გამოთქმულა, მაგრამ საკარიელლოში მაინც გამოდგებით ამეორენენ ამას. ქართველი არაფორმალები და მათ ხელეერი მამები — მეერალეი ხალტემატურად უნერავდენ თავიანთ თანამოკალეკეებს, რომ მთიელი ბოროტების ბუნენრივი მატარენელია. არ შეგეთქოთ ამგვარი თხზულებების ავტორებში არ დაენახოთ დაეფარავი მტრები. შესაძლოა, მთ გადაწყვეტეს, რომ ეურაცხეყი უბეფილენანი, რაც ჩვენს ნენაარებს თავს დაატეხა Cobgen-ის სიტგენმ (არცთუ მათ თანამეშამეფლის დამპარეხის- გარეშე, რომლის სახელიც უკვეკეეფოფლია საქართველოს ქალაქებსა და სოფლებში). შეალო ჩვენი შეგნების გადაგრაფლება და ახლა ჩვენ, მთიელები, ვეღარ ვარჩევთ, სადაა სიკეთე, სადაა ბოროტება, სადაა მოყვარე და სადაა მტერი. რა ღრმად სცდებიან, თუ ბგონიათ, თითქოს ერთ-ერთ ეროვნულ ორგანიზაციას ანექსია ეფარა ეროვნული ორგანიზაციის ანექსიისა ეფარა ეროვნული ორგანიზაციის ანექსიისა ეფარა ეროვნული ორგანიზაციის ანექსიისა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

თანხმობა, 5 მუვიდოსა, ალორძინება!

ახალი საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ორგანიზაციის „ეროვნული თანხმობისა და ალორძინების კავშირის“ შექმნამ ნაირგვარი ვნებათა ღელვა გამოიწვია საზოგადოებაში. ზოგმა უარყო, ზოგი მიესალმა ახალი ორგანიზაციის შექმნას.

დღეს თქვენ ყურადღებიდან ერთ ჯგუფს მე-5 საარჩევნო ბლოკიდან, სადაც „ეროვნული თანხმობისა და ალორძინების კავშირია“ გაერთიანებული. დაე, ხალხმა განსაჯოს რამდენად ღირსნი არიან ისინი პარლამენტში მოხვედრისა.

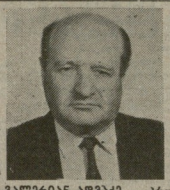

1. ვალერიან ადამაძე — პროფ.
ჩვენ გვწამს, რომ დღეს საქართველოში სწორედ თანხმობაა ყველაზე დიდი დეფიციტი, მრავალ ხმა დეფიციტია შორის. თანხმობის გარეშე ვერაფერს მივაღწევთ.

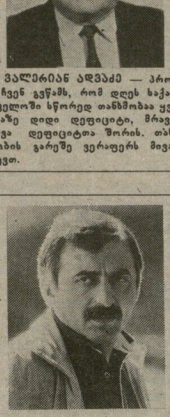

2. ნოდარ გიორგაძე — იურისტი
ჩვენი ქვეყნისა და ჩვენი შვილების სიმშვიდე, კეთილდღეობა და ბედნიერება დამოკიდებულია ღირსეული პარლამენტის არჩევაზე.

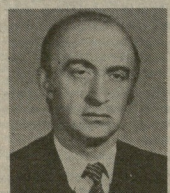

3. რისმან გორდეზიანი — საქ. მეცნ. აკად. წევრ-კორ.
მხოლოდ მაღალი პოლიტიკური კულტურა არის ეშველებრივი დემოკრატიის გარანტია.

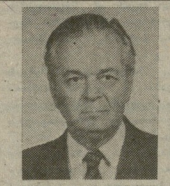

4. რომან მეგინოშვილი
პროფ.
უზენაესი საბჭოს არჩევნები არჩევანია თავისუფლებისა და მონობის შორის. მწამს, დაგვბრუნდება თავისუფალი საქართველო, მიიღებს გვლები მიწას, მუშა — ქარხანას.

5. თამაზ შავგულიძე — პროფ.
ახლად არჩეული უზენაესი საბჭო უნდა იქცეს დემოკრატიის, პროფესიონალიზმის, მაღალი ზნეობის, ეროვნულობის, თანხმობისა და, სამართლიანობის სიმბოლოდ.

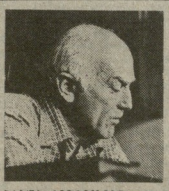

7. ჰაბუა ამირეჯიბი — მწერალი
ქართველ ერს ამოდ არ უტარებია ორას წელიწადს დამოუკიდებლობის ოცნება. ხუუეთისა მამულშვილებმა თავიანი ხისხლით აღსრულეს ღმრთისა და ხალხის ნება.

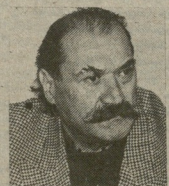

8. ჯანსუღ ჩარკვიანი — მწერალი
ახლა ექსპერიმენტების დრო არცაა, ხალხია გადამწყვეტი ბრძოლა საქართველოს ინტერესებისათვის. საქართველო ყველა პარტიაზე მაღლა დგას.

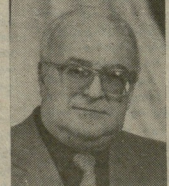

9. თენგიზ გუაჯიძე — პროფ.
დამოუკიდებელ და დემოკრატიულ. საქართველოში კანონით უნდა იყოს დაცული როგორც პიროვნების, ისევე აქ მცხოვრები ყველა ხალხის უფლებები.

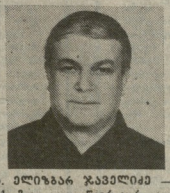

10. ელიზბარ ჯაველიძე — საქ. მეცნ. აკად. წევრ-კორ.
თავისუფალ საქართველოს ნამდვილი პროფესიონალები სჭირდება.

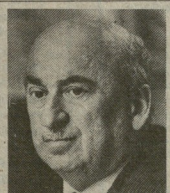

12. რევაზ ჯაფარიძე—მწერალი

14. რამაზ ჩხიკვაძე—მსახიობი

15. იგორ გოგოშოლოვი — პროფ.
ჩემი ოცნებაა ყველა ამ ეროვნების ადამიანთა თანასწორუფლებიანობა და თანხმობა, ვინც საქართველოს თვლის თავის სამშობლოდ.

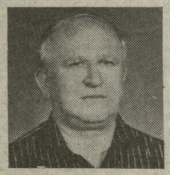

16. თამაზ წიფურია — მწერალი
ამ დიდი მიზნისთვის — „რასაც დღე და ღამ ანატრულობს ჩემის ნატვრითა ქართველი“ — მე სიცოცხლე არ მეზოგება!

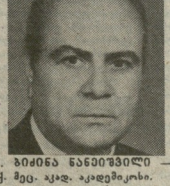

17. ბიძინა ანანიაშვილი — საქ. მეცნ. აკად. აკადემიკოსი.
...დამოუკიდებელი საქართველო, რომელშიაც იცხოვრებენ თავისუფალი, საშობლისათვის თავდადებული, სამართლიანი, მშვიდობისმოყვარე, კაცთმოყვარე და შრომისმოყვარე ადამიანები. აი, ჩემი მიზანი.

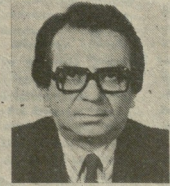

18. მარკ რიბაინი — ეფარალიტი
საქართველოსთან, ქართველ ხალხთან არის დაკავშირებული მთელი ჩემი ცხოვრება, საქართველოს თავისუფლება და დამოუკიდებლობა — ჩემი თავისუფლებაა.

19. ალექსანდრე ალექსიძე — პროფ.
ახლა უზენაესმა საბჭომ კეთილად უნდა დაავერეგვინოს ის საშეალოშვილო საქმე, რომელსაც თავისუფლების დაბრუნება ჰქვია.

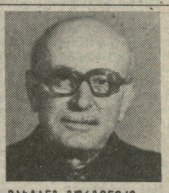

20. პატარა ბურაბინიძე — არქივარიუსი
...ყველამ, ცალკე პირმა თუ ჯგუფმა უნდა გადაეფიროთ მეორე რიგის საკითხები, მით უფრო პარტიული ანგარიშები და შეეფეროდეთ.

ჯ. ფიფანი მოურავიძე — პროფ.
მაურს ვიბილი დამოუკიდებელი, დემოკრატიული და ზნეობრივად აბალლებული საქართველო, რომელიც ცივილიზებულ ქვეყნების თანავარსებულებში თავის ღირსეულ ადგილს დაიკერს!

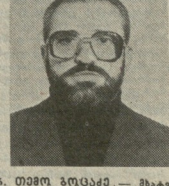

35. თეიმო ბოცაძე — მხატვარი
მწამს, რომ „ეფლის ხაფანგი ნელა ფუკავს, მაგრამ მარიუმულად“. წინაკვლის ქვა ბრუნავს, ბრუნავს ჩვენი ხაშობლის ცარკვალზე. ჩვენ, რომ ხალი აზრი გაანარკვევს.

36. ზურაბ აბაშიძე — პოლიტოლოგი
ისტორია კიდევ ერთ, ვინ იცის ბოლო შანსს ვკარგავს, რათა თავი დავიწროთ ძალმომრეობის ბაზის და დავიმკვიდროთ ცხოვრების წესად მშვიდობიანი თანაარსებობა. ნუ გავუშვებთ ამ შანსს ხელიდან.

ილია ჭავჭავაძის საზოგადოება

ილია ჭავჭავაძის საზოგადოება არის დემოკრატიული საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ორგანიზაცია, რომელიც ხელმძღვანელობს დღეი ილია ჭავჭავაძის ფდეალებით. საზოგადოება „ამბავი, ენა, სარწმუნოება".

ილია ჭავჭავაძის საზოგადოების მთავარი პოლიტიკური მიზანია საქართველოს დამოუკიდებელი, დემოკრატიული სახელმწიფოს აღდგენა და ამ თვალსაზრისით ქართველი ხალხის მობრიდება. დამოუკიდებლობის აღდგენამდე კი კონკრეტული ეროვნული პრობლემების მოგვარებისათვის და ადამიანის უფლებათა დაცვისათვის განუწყვეტელი ბრძოლა.

ილია ჭავჭავაძის საზოგადოება თავისი მიზნების განხორციელებისათვის მიმართავს საზოგადოებრივ აზრს და ხელისუფლებასაც ზემოქმედებს ყველა მშვიდობიან, დასაშვებ ფორმას კონკრეტული ვითარების გათვალისწინებით (მიტინგი, დემონსტრაცია, გაფიცვა, თვითგამოცეცხლვა, ბოიკოტი და ა. შ.) დ მიიჩნევს, რომ ყოველგვარ აქციას უნდა ჰქონდეს კონკრეტული მიზანი და საფუძვლად ედოს პოლიტიკური რეალობა.

ილია ჭავჭავაძის საზოგადოების დამფუძნებელი კრება შედგა 1987 წლის დეკემბერში, ეს მოხდა მან შემდეგ, რაც ქართველი პოლიტპატიმრები დაბრუნდნენ ციხეებიდან და გადასახლებებიდან და ახალი პირობების შესახებ მიხედა განაახლეს ბრძოლა საქართველოს დამოუკიდებლობისათვის. ამ დროისთვის ილია ჭავჭავაძის საზოგადოება ეროვნული ფრაფორმალური ორგანიზაცია იყო, რომელშიც გაერთიანდნ პრაქტიკულად ყველა (მცირედი გამონაკლისის გარდა), ვინც იმ დროამდე და ამ დროისთვის ეოტად თუ ბეერად ჩართული იყო ეროვნულ მოძრაობაში. შემდგომში პოლიტიკური მოძრაობის დიფერენციაცია გარდუვალი აღმოჩნდა. 1988 წლის განმავლობაში ილია ჭავჭავაძის საზოგადოებას გამოეყო რამდენიმე პოლიტიკური ჯგუფი, რომელთაც დასაბამი მისცეს ამჟამად არსებული პოლიტიკური პარტიების ძირითად ნაწილს.

ილია ჭავჭავაძის საზოგადოების დაფუძნებისთვის საქართველოს ეროვნულ-გამათავისუფლებელი მოძრაობის ისტორიაში ახალი ეტაპი დაიწყო. დისიდენტური ჯგუფების მოქმედების პერიოდი დასრულდა და მოძრაობამ მასობრივი სახითთ მიიღო. უშუალოდ ილია ჭავჭავაძის საზოგადოებამ მიერ იქნა ორგანიზებული არაერთი აქცია, რომელთაც დიდი როლი თამაშუნ საქართველოში ეროვნულ-გამათავისუფლებელი მოძრაობის გაძლიერებისა და ფართოდ გაშლის საქმეში.

1989 წელი ტრაგიკული აღმოჩნდა ილია ჭავჭავაძის საზოგადოებისათვის. აფხაზეთის 15-16 ივლისის მოვლენების დროს, ტრაგიკულად დაიღუპა ილია ჭავჭავაძის საზოგადოების დარბაზის წევრი, საზოგადოების ცხოვნის განყოფილების გამგეობის წევრი ვოცა ვეკუა. 13 ოქტომბერს, ავტოკატასტროფაში დაიღუპა ილია ჭავჭავაძის საზოგადოების დარბაზის წევრი, ეროვნულ-გამათავისუფლებელი მოძრაობის ერთ-ერთი თვალსაჩინო წარმომადგენელი შერან კოტაკავა. 30 ნოემბერს, ავტოკატასტროფაში დაიღუპა საზოგადოების დარბაზის წევრი, ცხუნის განყოფილების გამგეობის წევრი ოთო ადამია. შერან კოტაკავასთან ერთად ავარიაში ძალიან მძიმედ დაშავდა ზურაბ ჭავჭავაძე, რომელიც 2 თვის შემდეგ ამ მძიმე მდგომარეობიდან ფეტერუნად უკვე გამოსული, უცნაურ ვითარებაში დაიღუპა.

ილია ჭავჭავაძის საზოგადოების დამოკიდებულება საბჭოთა ხელისუფლებასთან რადიკალურია. ნიშანდობლივია, რომ ყველაზე დიდი ოპოზიციაც. ეოფილი პოლიტპატიმრების სწორედ ამ საზოგადოებაში გაერთიანებული. ხაერთოდ მის წევრთა შორის არაერთია ე. წ. „უარიოსის" წლებში სხვადასხვა ფორმით რეპრესირებული ადამიანი. ხოლო საზოგადოების პოლიტიკური ალტერნატივის რიგიოზს განაპირობებს საზოგადოების ინფორმაციულური პოტენციალი, ვინაიდან მასში გაერთიანებულია ინტელიგენციის ბეერი ცნობილი წარმომადგენელი.

ილია ჭავჭავაძის საზოგადოებას დაუფუძნებელ მიანნა პოლიტიკურ ბრძოლაზე არანაკლები ეფექტის ეამიეენება, ამასთან ყველაზეიარდ ილეწის ეროვნულ-გამათავისუფლებელ მოძრაობაზე დამოკიდებული პრინციპების დამკვიდრებისათვის. ილია ჭავჭავაძის საზოგადოებისათვის პრინციპულად მიუღებელია ნებისმიერი ფორმის დეტატურა.

ილია ჭავჭავაძის საზოგადოებას უალრესად მნიშვნელოვან პრობლემად მიანნია საქართველოში მეცხოვრე არაქართველებთან დამოკიდებულების სამართლებრივი მოწესრიგება მხოფლიოს დემოკრატიულ ქვეყნების გამოცდილების გათვალისწინებით, სხვა ეროვნების ხალხებთან ურთიერთობაზე ტრადიციული ქართული ტოლერანტობა და შემწყნარებლობის ხაფუძველზე; ტრადიციული პოლიტიკური კონტაქტების გაღრმავება კავკასიის („საერთო კავკასიური სახლი") და დანარჩენი სამყაროს ხალეეებთან. ილია ჭავჭავაძის საზოგადოება პრაქტიკულ საქმეანობას ეწევა ერეშთის მიერ პროვიზორებული ეთნოკონფლიქტების შეკანონების ამოსაცნობად და მის უფნებლისაყოფად მშვიდობიანი საშუალებებით, რაც საფუძველად უნდა გახდეს ობერიული პოლტატების მიერ კავკასიელ ხალხთა დარღვეული ეროვნების აღდგენის და ეროთლეშუნიტოლი ურთიერთობისა. ეს ილია ჭავჭავაძის საზოგადოებას დამოუკიდებლობის აღდგენის და შენარჩუნების აუცილებელ პირობად მიანნია.

ილია ჭავჭავაძის საზოგადოება დამოუკიდებლობის აღდგენის ერთ-ერთ ქმედთ საშალებად თვლის პარლამენტარი ბრძოლის გზაზ.

ილია ჭავჭავაძის საზოგადოებას არ მიანნია უფნებანი საბჭო ეროვნულ პარლამენტად და არც მომავალ არჩეულის თვლის ეეშმარტად დემოკრატიულად, რადგანაც ეეშმარტი დემოკრატიული არჩევნები შეუძლებელია ნამდვილი დემოკრატიის გარეშე. საბჭოთა ოკუპაციის პირობებში. მიუხედავად ამისა, ჩვენი ორგანიზაცია აუცილებლად თვლის უზენაესი საბჭოს არჩევნებში მონაწილეობას, რათა ხელი შეუშალოს მასში რეაქციული, დეტატორული ძალების მოხვედრას. დაკომპლექტის იგი რაც შეიძლება მეტი ოპოზიციური დეპუტატებით, შესაძლებელი გახდეს მისი გამოყენება სასიკეთო ეროვნული ინტერესების შესახებ.

ილია ჭავჭავაძის საზოგადოება მომხრეა ყველა არსებული ოპოზიციური პოლიტიკური ორგანიზაციის მაკოორდინირებელი სათათბირო ორგანოს შექმნისა, რაც მიანნია ეროვნულ-გამათავისუფლებელი მოძრაობის ეარმატენის გადამწყვეტ პირობად. ამიტომ ილია ჭავჭავაძის საზოგადოება დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს ეროვნული კონგრესის არჩევას, რომელსაც ეკნება ეროვნულ-გამათავისუფლებელი მოძრაობის მაკოორდინირებელი, ქართველი ხალხის ნების გამომხატველი ორგანოს ფუნქცია. ილია ჭავჭავაძის საზოგადოება დარწმუნებულია, რომ ოკუპაციის და საბჭოთა რეჟიმის პირობებში დაუშვებელია ეროვნული მოძრაობის შემაფერხებელი მხოლოდ ოფიციალური ორგანოს გამოეენება. ეროვნული კონგრესი მოგვანიჩა ამ სამტამასაგან თავისუფალი ეროვნული მოძრაობის ორგანოსადა. ეკონომიკის ეფექტურ სუფთალებად.

ილია ჭავჭავაძის საზოგადოების უმაღლესი ორგანოა ყრილობა. ყრილობებს ეოროს. — „დარბაზი". მიმდინარე საქმეანობას ეარმართავს გამგეობა. გამგეობის ეეთრნი არიან: ნიკო ჭავჭავაძე, თამარ ჩხეიძე, ეუმბერ ყიასალიანი, ტარიელ ღვინიანეველი, კახაბერ კახაძე, რაულ ეუკანავა, ანზორ ბებიდაძე, ოიხეს ზაბძელაძე, მიხეილ ქუჩუნაანი.

ილია ჭავჭავაძის საზოგადოების საკარიელოს მოელ რიგ რეგიონებში აქვს ფილიალები. ეხენი ცხუნის, ყვარლის, ზუგდიდის, ქუთაისის, ოზურგეთის და სხვა რეგიონალური ორგანაბლეები.

ილია ჭავჭავაძის საზოგადოების გამოცემებია: ეურნალი „ოვერია", გაზეთები: „ოვერია", „კაკაბაონი" (ტუსენ ენაზე), „დერეეკი" (ავარული ენაზე), „ოქრო" (ქუთაისის განყოფილება), „ბედი" (ქართელი და ტუსენ ენებზე, ცხუნის განყოფილება), „ეაინნენაი" (ავარული განყოფილება).

ილია ჭავჭავაძის საზოგადოების I ყრილობა გაიმართა 1988 წლის 8 ოქტომბერს, ეერილობას დაესწრეა ეენეტები და განსაზღვრა ხამოქმედო პროგრამა. ყრილობამ საზოგადოების ფორმად დაამტკიცა ეკ. ნინოს ეეროანი ჩალეფერი ფორმა, ლერბად — ეენიდი ეთორკის გამოსახულება, მიმნად — ილია ტაეტაეეს შეკვნილი ხიმღერა „ჩემი კარგო ქვეყანავ".

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს პირველი პრეზიდენტის ნოე ჟორდანიას „მეგობრობა" დაწერილ თხზულებებში ხშირად შეხვდებით ბოლშევიზმის, როგორც ანტიხალხური, ანტიკაბანური მოვლენის შეფასებას. მათ შორის განსაკუთრებით ღასსაზღვრავი ნაწერები, რომლებშიც, ამ მიმდინარეობის ზუსტ ანალიზთან ერთად, მისი დამარცხების განსაკეეთებული წინასწარმეტყველების ეეგდენი, — განსაკეეთებულ ეეე

რეალობა კი ასეთია...

ჩვენს ქვეყანაში მიმდინარე პროცესებს ყველა თავისი თვალსაწიერიდან უყურებს და თავისებურად აფასებს. რაღა დასამალია, სოციალურ-პოლიტიკურ მოვლენათა შეფასებაში სუბიექტური მიტოვები სჭარბობს.

მაგრამ ჩვენს შორის არიან ადამიანები, რომლებიც ცდილობენ ობიექტურად, ეროვნულად „უცხო თვალით" შეხედონ სამშობლოში მიმდინარე მოვლენებს. როგორც ჩანს, ამგვარი პოზიცია სანტეგრესო და რაციონალური დასკვნების გამოტანის საშუალებას იძლევა. ამას ადასტურებს ეს ჩვენი ინტერვიუც.

„ლიტერატურული საქართველოს" კორესპონდენტს ესაუბრება საზღვარგარეთის ქვეყნებთან მეგობრობისა და კულტურული ურთიერთობის საქართველოს საზოგადოების თავმჯდომარე **ზურაბ აბაშიძე.**

●

— ჩვენში მიმდინარე პროცესებს ალბათ ზოგჯერ გარკვეული დისტანციიდანაც უნდა შეეხედოთ, რათა არ მოგვიღლიდეს ეგო სამყაროსთან ერთიანობის გრძნობა. თქვენ ბევრი უცხოელის ქვეყნებში ხშირად გიმგზავრიათ და ეროვნული ინტერესებიც ბევრ ადგილას დაგიცავთ. როგორ ვესაუბრეთ ჩვენი დღევანდელობის „უცხოეთის თვალით"?

— ალბ., მოგვხვენებია, ჩვენთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი მოვლენა 28 ოქტომბრის არჩევნებია. ის, რომ ხალხიმ კაზრის ისტორიული ბეჭედმორეკილი მრავალპარტიული არჩევნები პირველად საქართველოში ტარდება — ეს, რა თქმა უნდა, მეტად მომგებიანად წარმოგვაჩენს მსოფლიოს წინაშე.

დასავლეთის ცივილიზებული ხალხი განსაზღვრავს თავის დამოკიდებულებას ამა თუ იმ ქვეყნისადმი ამ ფაქტის მიხედვით, თუ რა ეროვნია ამ ქვეყნის წარსული, არამედ იმით, თუ რას წარმოადგენს ეს ქვეყანა დღესასთან და რამდენად ახლოა მისი პოლიტიკური წყობა კლასიკური დემოკრატიის მოდელთან. ამიტომ რამდენიც არ უნდა ვილაპარაკოთ ჩვენი ქვეყნის წარსულზე, დასავლეთი მხოლოდ მაშინ ჩაგვეთვლის თანასწორ პარტნიორად, როდესაც დარწმუნდება, რომ ქართველებს ისეთი დემოკრატიულად შეუძლიათ მართონ „მოფარნოს თავის ქვეყანას, როგორც შეიდიხს, ბოლშევიკებს, ტალიანელებს და ა. შ.

— რას გეკარნახობს უცხოეთის გამოცდილება, რა გარანტიებს შექმნიან საქართველოს ამისათვის, რომ დემოკრატიულმა მანქანამ წარმატებით იმოქმედოს?

— ჩვენს წინაშე ურთულესი ამოცანაა. დემოკრატია ყველაზე რთული თამაშია, რაც კი კაცობრობას გამოუგონია. ჩვენ, სამწუხაროდ, ამ თამაშის გამოცდილებაც ვკარგეთ და კუდეტრაც.

საჭიროა რეალურად შეეფასოთ ვითარება. რეალობა კი ასეთია: ახლო აღმოსავლეთი და მეორე აზიის ქვეყნებს შორის, ანუ ამ რეგიონში, რომელსაც ჩვენ ბმულობა ეროვნულ და ეკონომიურად მიეკუთვნებთან, დღეისათვის არ მეგულება არც ერთი სახელმწიფო ეროვნულად დემოკრატიული პოლიტიკური წყობით. ისრაელი ეს ერთადერთი გამონაკლისია და შექმნილია, მოგეხსენებათ, ეერიალეზირებული ებრაელი ემიგრანტების მიერ უმთავრესად ამერიკული კაპიტალით. ჩვენ ამ გარემოში ვეცხოვრობთ, სადაც უფრო ხშირად ძალა ჭამს პურს და არა სამართალი. მარტო ერაყ-ეუფეიტის მაგალითი რად ღირს. ძალადობა და დემოკრატია კი შეუთავსებელი ცნებებია.

ისიც უნდა გავითვალისწინოთ, რომ დემოკრატიული სახელმწიფოს ასაშენებლად ჩვენ ბევრი კომპონენტი გვაკლია. მაგალითად, კანონის პატივისცემა. ბოლო ხანს ჩვენში შექმნილმა ანარქიამ და ბორიტმქმედთა აღვირახსნილობამ დაგვაჩინა, რომ ადამიანებს ეშინიათ ნებისმიერ ადგილზე ბანდიტად ან „ეროფეიჩად!" დაჭიმულ-ბრალმდებ ის საქმიდან დაბალი დონე, რომელიც ამჟამად არსებობდა. ფეხშლილ ელექტრონულ დასმის შიშზე იყო დამყარებული და არა ხალხიანობის შეგნებულობაზე. აკ დიდი პოლიტიკოლოგიის საჭირო არ არის. მავალითისთვის შორს რომ არ წავიდეთ, ისიც კი საკმარისია ეფარიკეთ ერთი გადაბეფილის ჩვენს ქუჩებში მანქანების მოძრაობას, რომ ხალალელი დასკვნა გამოიტანოს: ეს ხალხი დღეისაზე, სადაც მოძრაობის წესებსაც კი არ სცემენ პატივს, დემოკრატია ვერ იმოშავებს. რადგან დემოკრატია ხალხიადოების ყველა წევრის ერთმანეთთან თანაშრომლობას ნიშნავს. ჩვენში კი, როგორც ერთმა უცხოელმა აღნიშნა „ძმელობა და ფეხით მოსიარულები ერთიანეთს დახდვენ".

და ბოლოს მთავარი საკითხი: შეეძლებთ ჩვენ ტოტალიტარული რეჟიმის შეცვლას დემოკრატიით ტოტალური ეკონომიური კრიზისის პირობებში?

ესასაწინო სწორედ ამ პერიოდში ვმუშაობდი, როცა ფრანკოს ● დიქტატურული რეჟიმი დემოკრატიული წყობით იცვლებოდა. მოგეხსენებათ, ესასაწინო ხანიშუიდ სწრაფად და უმტკივნეულოდ განხორციელდა ეს პროცესი. მაგრამ ჩვენსა და ესპანეთს შორის ამ მხრივ დიდი განსხვავებაა. ესპანეთში დიქტატურიდან დემოკრატიაზე გადასვლა მოხდა ეკონომიური აღმავლობის პირობებში. იქ ეკონომიურ ბაზის არანაირი შეეცალა არ სჭირდებოდა. ჩვენ კი, მოგეხსენებათ, სოციალისტურ ეკონომიკაზე (იგი კი სოციალიზმია?) კვლავ კაპიტალისტურ ეკონომიკაზე მიგვყავს შემობრუნება, ეს კი, როგორც პოლიტიკის გამოცდილებიდან ჩანს, უფრო ძნელი უნდა იყოს, ვიდრე კაპიტალისტიდან სოციალიზმში გადასვლა.

არც იმის გარკვევაზე უმტკივნეთ თავი ეესპანელებს, არის თუ არა საჭირო ერთი საკუთრება. ჩვენში, ამ მხრივ, ბოლოდან მოქალაქეე კი არ ჩამოაყალიბებულა, რადგან მოქალაქეობრიობის ცნება არ არის სრულყოფილი საკუთრების გარეშე.

აშკარაა, რომ ფრანკისტული რეჟიმიე არ იყო ისეთი „პირსისხლიანი", როგორც ჩვენ გვიბაკვდნენ. ბუნებრივია, ესესპელნს ჩვენნენ გაცილებით მეტი დემოკრატიული ტრადიციები აქვთ, ალბათ რომ არ ვთქვათ მათ ეეიროპიელურ მდგომარეობაზე და „ავრეხილად" შეზრდილნენ — საფრანგეთის და პორტუგალიაზე.

— ალ. რომ, ეუცხო თვალით ჩვენი ახლო მომავალი საქმიდან პესიმისტური ჩანს.

— საქმე ოტტომანობა და ესპანობაში არ არის. ლაპარაკია ამაზე, რომ ახალი პარლამენტის მიერ შექმნილ მთავრობას (რანაირიც უნდა იყოს ამ მთავრობის პარტიული შემადგენლობა) მოუწევს მიმართოს საგანგებო ზომებს, რათა დაამაკოოს ელექტროენერგიის წესრიგი და ეანონიერება. არსებული ეკონომიკური და სამართლებრივი ანარქიის პირობებში ამგვარმა საგანგებო ზომებმა ძნელი ეარმოსადგენია უმტკივნეულად ჩაიარის, რადგან საგანგებო პოლიტიკა ეროვნული თავისუფლებისა და ადამიანთა უფლებების შეზღუდვას ნიშნავს. წინააღმდეგ შემთხვევაში მოხალოდნელია ანარქიის შემდეგ. ამ გარემოებაა, რასაც შეიძლება უმართავ მდგომარეობამდე მივიყვანოს.

ასე რომ, დიქტატურა ან ანარ...?

— ან კიდევ დემოკრატია. თუმცა ვიმეორებ, ეს შეტად რთული ამოცანაა. დღეეანდელ პირობებში საკარნველოში პარლამენტარი დემოკრატიის დაჩქარებრენა პირადად ჩემთვის მერვე საოცრების ტოლფასი მოვლენაა.

— რა შეიძლება გამოვიყენოთ უცხოეთის გამოცდილებიდან ამ საოცრების მოსახდენად?

— ძალიან ბევრი რამ; თუნდაც, ისეთ და ისეთ, ეროვნული თანხმობა.

ახლა ბევრს ლაპარაკობენ ომის შესახებ, რომ საჭიროა პოლიტიკური ძალთა კონსოლიდაცია. უნდა მოგახსენოთ, რომ ხიტეკვ კონსოლიდაციი ნაკლებად „ეეეეხობაშეა პარლამენტური დემოკრატიის ტრანსფორმაციის. დემოკრატია გულისხმობს სხვადასხვა პოლიტიკურ პარტიათა თანაარსებობას ერთ სახელმწიფოს ტერიტორიაზე. რადგან ეს პარტიები ეზიარებენ სხვადასხვა იდეოლოგიურ პრინციპებს (სხვაგვარად მათ არსებობას აზრი არა აქვს) მათ შორის, ბუნებრივია, მიმდინარეობს პოლიტიკური ბრძოლა. ამა, ან იდეოლოგიურ საწყისებზე შეიქმეს ეიერთანდნენ, ეოქვათ, რეაბუნდლიკური და მონარქისტული პარტიები, თუკი პირველი რეაბუნდლიკური წყობის მომხრეა, ხოლო მეორე — მონარქისტულისა? შეიძლება მოიხრაცა, რომ ჩვენნი ინიი მოაკარის მიზანია — საკარნველოს სახელმწიფოებრიობის აღდგენან? ეუნდა გაიერთიანონო. მაგრამ: საქმეე ის არის, რომ სხვადასხვა პარტიები სხვადასხვაგვარად ხედავენ ამ მიზანს და მისი მიღწევის გზებს.

ახე რომ, ამ ეტაპზე ჩვენს საზოგადოებაში დემოკრატიული საწყისების შესაქმნელად საჭირო არა პარტიათა კონსოლიდაცია, რაც ფაქტიურად უტოპიაა, არამედ მათი შეთანხმება ამის თაობაზე, რომ პოლიტიკურ ცხოვრებაში ამერიკიან ინინი ინელმძღვანელებენ მხოლოდ საკოველთაოდ აღიარებული დემოკრატიული პრინციპებით. ფიეეიზიოლოგიურ რომ ეოქვათ, ლაპარაკი იმაზე, რომ თამაშის ყველა მონაწილემ მკაცრად დაიცვას თამაშის წესები, ამისდა მიუხედავად, ეკეთს ეეი ამ თამაშს თუ ოვეს. დემოკრატიულ ხასელმწიფოში მხოლოდ ამომრჩევლეთა ნებაა ეეშმარტების კრიტერიუმი. და თუკი ამომრჩეველთა უმრავლესობამ ვინმეს ან ემრთის, მან ხელის კვრით კი არ უნდა „ეშლის ეაფრაკის დიდ" და განაცხადოს „ამ თამაშს ალარ ეთამაშობო", არამედ გამოიჩინოს სპორტული ხასიათი და მორჩილად ზედამს პარლამენტარი ოპოზიციერის მძიმე ტვირთი.

ახლა ზოგჯერ ამასაც კითხულობენ „ვის გაკვეთეთ?". ჩემი ღრმა რწმენით, ყველა უნდა გაკვეთეთ მათ, ვინაც ხალხი აირჩევს, და არა „ბოლოდ ომის", ვინაც ყოველი ჩვენთაგანი ცალკ-ცალკე უნერს ბრალს.

— ეკადეთ კვლავ ეუცხო თვალით შეეხედოთ ჩვენს საზოგადოებრივ ცხოვრებას. რით არ შეესაბამება იგი დემოკრატიზმის მოთხოვნებს?

— საწყნაროდ, ბევრი რამ გადასაფასებელია, თუმცა პროგრამა ნათლად ეროვნული — ეცხადებს, რომ 1977 წელს ეროვნულ მოძრაობას ბოლოდან რამდენიმე კაცი ედგა სათავეში, უფრო სწორად, ამაი ამიერეულებიდა ეროვნული მოძრაობა, ხოლო ყველა დანარჩენს (მოელ საქართველოს!). მათ შორის თვით ამ დროს ხარულნელთან ეროვნ. პეტრიაშეელთაც, თურაე, ცოდვად ეკვენ, რომ ზეიდან გამაბურდეთ ეეეიდნი — არ ამოუდგა. ეტარიზ ქრისტიანულ მიმტეკეეელობასაც ინერს, ეგრეთვის ყველას ვერ მოვთხოვთ: „ძმანი და არცეა მარიეულები ბოლდე ადამიანებს ფა ეეეეეთნ, რატომ ეგრეეი არა ბარეთ.. ძალა ადამიოს ხნავს. თან მაშინ ხნა ფაო ოყო". ეეეეე

უსამართლო თავდასხმის წინააღმდეგ

ყოველი დროის ხაზოგადოებაში არსებული და არსებობს განსხვავებული შეხედულებანი და ხედვანი. ესაა მისი ცხოვრების შინაარსი და ხელიანი განვითარების საფუძველი. მოსაზრებათა ხანგრძივი ბიოგრაფია, არ არის დაზუტებული დიფერენციალთა რიდეწონიდა (ასეთებისნი ხსეხანსა რიტსეს: 16, 17, 20...), არ არის ცნობილი შეთქმულებს წამოწყებნი და მოავარი ორგანიზატორი (თუ ორგანიზატორები)... გადმოცემების მიხედვით, თითქოს გამოკვეთილი მეთაური არა ყოფილა, მაგრამ შეუძლებელია, წამოწყებები ვინმე არ ყოფილიყო... უცნობია. „ამაცემის ენისაგან და ჯეკის მის გარეშეოსე...

„დიფერენციალ შორის იყო ორი მწერალიც: კოტე ხიმშიაშვილი და გიორგი ძოგავშვილი, რომელთა ნაწერებიც არ დაინდეს — დაიღეს, დაწვეს, „ანათვალეს... მათი ლიტერატურული მემკვიდრეობიდან გადარჩა მხოლოდ ის, რისი გამოკვეულებაც მოსაწრეს (ანდა თითქოსრა რამ სრულიად შემთხვევით) — კოტე ხიმშიაშვილის ნოველები და რომანი, გიორგი ძოგავშვილის ლექსები და პიესები თარგმანები (ბენსნის და ლერმონტოვის).

თუმც, 1941 წლის შეთქმულება ჯერეკრობით ახალი შეუხვალელი და ბოროსნი მოცულია, ოღონდ გადმოცემების მიხედვით ის მაინც შეიძლება დაეკუთვნოთ გაბვკვრიგრთ, რომ ეს ეკი მარილეა მნიშვნელოვანი ხაზოგადოებრივ-პოლიტიკური მოვლენა ჩვენს უახლეს ისტორიაში (ეს მნიშვნელობა ეკიდეს უფრო გამოკვეთვეა ბრნ შეხვალის მერე). მაშეულიშვილია თავგანწირული ბაჩრილეს, მარცხით დამარცულეული, მაგრამ ჩვენი შეგნების და ხელოვნების ამამდელნი. ის მხოლოდ პიროვნულად უნდა შეფასდეს და არა ისე ყოველად ზენოელად და უცოდინრად, რახაც რეალიან ერთი მთგანი „ტყეში არ ვიბიზნელ, ლარიულად".

თუ ძალიან ყალბერებენთ, ამ ჯგუფის ნაბიჯენი დიამაც — „მეშველშეკეფური იყო: თუ გერმანელები საკრიფელის ხაბერეტს მოიგებენთდენენ, ეკეთილეური უნდა ელოსთო, რათა საკრიფელის ტერიტორია ბრძანელის არეზედ არ ვაბმულიყოს, ხაბეოთ ხიტეტაბ დამბობილიო, მაგრამ არც გერმანელთა კოლონიად ქცეულიყო. ამიერკავკასიის ფრონტის ხაბმედრო ტრიბუნალმა მათ ბრალი დასდო, რომ „1941 წელს, მეორე მსოფლიო ომის დიამაფულ პერიოდში ისინი მუშაობდნენ ხამხედრო-ფაშისტური ორგანიზაციის შეხვაწმეულად და კიდეე შეკნეს ეგი ხაბეოთ ყოფნის დამრხეთ მიზნით საკრიფელის ტერიტორიაზე" — შეიარაღებული აჯანყების გზით და კაპიტალიტური ძალაფლების აღსაგენად". ხამხედრო ტრიბუნალმა 58-2, 58-10 (ნაწ. 11) და 58-11 მუხლების ხაფუძველზე 32 ბრალდებულიდან" 17 ამალგაზრდას (მათ შორის 12 ამბრალება და ჭეტნერ-ბეშაკი იყო) ხასჯელის უმაღლესი ზომა გამოუტანა, შემდეგ კი, ერთი 1978, დანარჩენი კი 1988 წელს რეაბილიტირებულია. ხხრ უმაღლესი ხასამართლის ხამხედრო კოლეგიის გადაწყვეტილებით.

თითქმის 50 წელი გავიდა ამ ტრაგედიიდან (ვანაენი 1942 წლის 17 ოქტომბერს აღსრულდეს). ამ ჯგუფის ამბავი უცნობი დარჩა ფართო ხაზოგადოებისთვის და ალ, პირველად თქვენ ამეწყინთ ქართველ „ხალხს, თურმე „მთა ნაბიჯი „უაფუნრი ყოფილა და ტუფელ-უბრალოდ გაფურჩავთ ახალგაზრდული ხიცოცხლე". ამაზე მეტი ცინიზმი და ვვარაფი შეიძლება?! რა ფაფაზა ამაი, თუ მათთ ეკოილშიმილური ხაკმაონობა გაიხსენეს — რა შეგუბოდათ თქვენ ამ ბიეკინის?

ჩვენ კი ვიცით, ვინა ბრძანდებით, ხად მოგავწეთთ, ჩვენ მხილოდ ის ვიცით, რომ-იმ უხამრილდ დაღუპული ჩვიდეტეი ახალგაზრდის ხხენების უფლება თქვენ არა გაქვთ.

ძ. ახობაძე, ტ. ბაგაცაძე, ბ. თაბაგარაძე, ეფ. ბიხანიშვილი, ნ. ბაგრეიშვილი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ბაგის სიიუბილეოდ

გრძელდება გამომცემლობა „ძეცნიერების" ბიბლიოგრაფიული სერია „ქართველი მწერლების ცხოვრებისა და შემოქმედების მატიანე".

აპრილიდან, გამომცემლობამ მეოთხეული შესთავაზა ალაკი წერილს. ოუბიდესთან ალაკ ეგრეშორებთი გამოსულია ამ სერიის ახალი წიგნი „ალაკ წერეთელი — ცხოვრებისა და შემოქმედების მატიანე (ბიბლიოგრაფიული ქრონიკა: 1840-1915)".

ნაშრომი გამოცემულია სქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ცენტრალური სამეცნიერო ბიბლიოთეკის გრიფით.

წიგნის ავტორებს, ცნობილ ბიბლიოგრაფებს, ნოდარ ბურგანიძესა და ილია გიორგაძეს ძირითადად დიდი მოცულობის სამუშაო შეუსრულებიათ — ბიბლიოგრაფიული ნაშრომი ქრონოლოგიური თანმიმდევრობით ასახავს ალაკ წერეთლის ლტერატურულ და საზოგადოებრივი მოღვაწეობის ფაქტებს, პირადი ცხოვრების შედარებით მნიშვნელოვან ამბებს... ბოგრამ, როგორც ყველა დიდი ეროვნული მწერლის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის გზა, ალაკ წერეთლის გზაც ეროვნული ცხოვრების გზა. და სარკვა, ქართული საზოგადოებრივი ცხოვრების მაჯისცემის გამოხატულებაა.

წიგნი ლიტერატურისმცოდნეებისთვის და, საერთოდ, ლიტერატურებისთვის დიდი სახეკეთრია, მაგრამ მას ინტერესით წაიკითხავს ყველა, ვისაც ლიტერატურა უყვარს, ვისაც დიდ აკაკისთან. პირისპირ შეხვედრა გაუხარდება ვისაც უნდა კიდევ ერთხელ შეგიძინოს. გარდასულ დღეთა სალარი სურნელი.

წიგნის რედაქტორია პროფესორი სოლომონ ხუციშვილი.

არა, ზედმეტი არ მოგვდის

ალანი ზალვა ამინაშვილს

12 ოქტომბრის „ლიტერატურულ საქართველოში" გამოქვეყნებული თქვენი წერილი „ზედმეტი ხომ არ მეკვლის?", თითქოს ასეთი: „ეს ტ. ეკოლოძის მოკლე ინფორმაციაზე ჩანს, ტ. ეკოლოძე ზედმეტია ზედაფენიდან, ამდენად, მის წერილში რამდენიმე უზუსტობაა. 1942 წელს 17 ქართველი ახალგაზრდის ხაკვადილთან დაკავშირებით, რახაკვირველია, ომში მონაწილეობის მიღებაზე უარის თქმა არ იყო. არც ისაა მართალი, თითქოს განაჩენის გამოცხადებას ხაკვდილმისჯილები „ხამშობლის" ხიმღერით შეხვდნენ. მაგრამ ხაკვირველი ისაა, თქვენ რატომ ინჭარდით? ჯერ ხაქმის ვითარებას განცნობოდით და შერე კამოსულიყავით ამ განეცხადებით: „...რა თქმა უნდა, ოთარაშვილებია 17 ნიეეირი უმაწვილის განადგურება... მაგრამ კიდევ უფრო თავგანწირვაშეებია ის, რომ 17 კაცს პროტესტი განეცხადებია ფაშისტური ბერმანიის ნაბიჯისადმე. ის 17 კაცი ჩვენს ხიამაყეს, ქალაქეა ჩოლოყაშვილს განდათ ამოუფუანთ ბერეი ბანგარი და ჩვენ ეროვნულ თავმოყვარეობასაც შეურაცხყოფს. მათ ხაკარიელთ თავისუფლებისათვის გაწირეს თავი, პირნათლები ინდან ხამშობლის წინაშე და ამტკიცეს ინარინდიდენთ არ შეიძლება უასაზოდ დარჩეს მათი ტრაგიკული ბედის და მოკალეკეთრივი ღვაწლის გამაბარუება და ადგილული მოსხენიება.

შეთქმულება მასამდე გამომეკვანდა, ვიდრე მოკმედების დაიწყებდნენ — არსებითად. განზეგანთხვეთ, ფიქრობთან დაარბიეს ხაკვადილთ ლამაკეს. ხოლო ეშკარა, რომ წინანდა იყო განზრახვა და ხერეიანი მათა: ორი ვეეეს ხამეფოწოეს უსამტეეეს დაარბიეპირებაზი ხაკარიველეთ მოსკოლოდა, ვინ იცის, რა დდე განეგმაზეეთნა ბედ და ისინი ეძიებდნენ ეკაა მის გადასარჩენად, ულმობელი ეედილდან ეამოსხმენელ. ეკეეალ ბეალ ეკ ეეს ეეხებიდეთ — ხაოეეეაკეთ ეკარნი ხამსახურზე უარის თქმა, თავგამეტებული და ბკაკრი პროტესტი ომთა და ეკოველეკარი ძალიმორეოთის წინააღმდეგ, ხაბეეეი, ხაერთიდაკ, პროპაგანდისტული ლიტერატურა, ხელისუფლების ხამსახურეი ჩამდგარი ცოუეწერელეი ალალეეენ ომის ხაშიფლებენ და ბის დამანგრეველ ზემოქმედებას როგორც პიროვნების, ასეეე ერის ცხოვრებაზე, ჩაკმალეკენ პიროვნულ ტკეეილებს და ალამაზებენ და ცოურმანგებულ ხაბურეელნი ბბეეეენ ომის ნამდვილ არსს, მაგრამ ხიმარილი ინდა, რაც ამე ეეკოეიდ და ხულისხმემაჯერელად გადაკეეალენ ეეს თვალწინ; ეთქვათ, ჩვენი ხაუკუნის ეეხანაშიაეა გერმანელმა ფეერელებმა — ახალგაზრდებს არა ხურო ომში წასვლა, ალმის მარჯვენა ტკეკეთ მოკეეთხაა დათანხმებენ. ოღონდ ეკ არ მიხვდნენ, მაგრამ იფიქრეს ალბათ ეეს ეეხაზნენეთ, ალარაფერ ეეე

ᲔᲠᲝᲕᲜᲣᲚᲘ ᲑᲘᲑᲚᲘᲝᲗᲔᲙᲐ

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲬᲘᲒᲜᲘᲓᲐᲜ

ᲨᲝᲗᲐ ᲜᲘᲨᲜᲘᲐᲜᲘᲫᲔ

ᲣᲑᲘᲡ ᲬᲘᲒᲜᲐᲙᲐᲨᲘ ᲩᲐᲜᲘᲨᲜᲣᲚᲘ

●

როგორც სარკე მზით,
ისე ელავს სიტყვა სარკაზმით.

●

— რაა სიცოცხლე?
— თვალის გახელა სიკვდილისა... ისიც, მცირე ხნით...

●

ბედო, ჩემს პეგასს უერთგულე, უავგაროზე,
ზედ ამამხედრე მართალზე და უანგაროზე.

●

ნუ, მეჯინიბეკ,
ნუ მეჯინები.

●

რა ჭირად მინდა ფრანგისა თუ არაბის ტაში,
შენ ხარ ჩემი გამკითხველიც და არბიტრაჟიც.

●

თრთიან ჩრდილები მერეხუსენი
და ტყე შრიალებს მერე ბუს ენით.

●

პოეტი გახდა ქმიკოსი, გახდა ჯამბაზი,
ლექსი — ქრონიკა-ტრაქტატი ან სჯა-ბაასი.

●

დიდხანს სიცოცხლე — სნეულება არის
ხანგრძლივი...

დაგვიანებულ მკურნალივით მოდის სიკვდილი...

●

მე ერთხელ ვნახე ყომარბაზი ანაფორაში...
აქ ამაოა ანათემა, მრავლის გნიასი.
ეს ქომიაა, ბატონებო, თანაც მორალში,
ეს არის ცირკი და ესტრადა რელიგიაში.

●

ქართველობას გულისწადილს უცხოელებს,
თუკი რამე მოეწონათ უცხოელებს.

●

ეჰ, მარტოობა მარტოოდენ ღმერთს შეუძლია...

●

ქრისტე მათია,
ვისთვისაც არის მიტევება —
არსებობის ქრესტომათია.

●

ქალი უჩეკმო ან უდეზებო,
უნდა ეძებო?

●

დედაბუნებას თვალისჩინი გადაელიბრა —
ქიმიით ჰყვავის ბოსტნეულის ფუყე ვერლიბრი.

●

ეს კაბარეა, ბალაგანი თუ კარნავალი?
ტაშით, ტრიუმფით უცხოეთში კარი-კარ ნავალი.

თეატრი კენტავრი:
ერთად სრულდება როკ-ენ-როლი და კინტაური.

ᲦᲔᲚᲘᲡ ᲞᲔᲘᲖᲐᲟᲘ

აქ რო ბატია,
ღელის პირველი აკრობატია.

●

მე შემადგენლობას მივმართავ ძირითადს
და თქვენაც ისმინეთ, დუბლებო:
ილუზიონისტის ფრაკი და ბუნდირი,
არასდროს არ არის უბლეფო.

●

ალღო კი — ეს ჩემი ბებერი გადია
მგელივით ატეხავს ყმუილს:
სიმახინჯე — ყოველთვის ნაღდია,
სილამაზე — ხანდახან ტყუილ.

●

ისე მოადგა ფოთს ალიონი,
როგორც ნაცნობი ფოსტალიონი.

●

ერთმა უჩინო და ჩალიჩა ასპირა ტურამ
წითელ დიპლომზე დაამთავრა ასპირანტურა.

●

ერთიც რომ ვნახო დაჭეკნილი იათაგანი,
გულში ტკივილის გამეყრება იატაგანი.

●

ისევ აყვავდნენ ჩემი პიონები
ყვავილებს შორის ჩემპიონები.

●

აპრილია — გაზაფხულის ფესტივალი,
ბებერი ხეც გაყმაწვილდა ფესვ-ტიალი.

●

ვეფხვი ყოველთვის იბადება კატის ოჯახში,
ვეფხვის ოჯახში კატა ჯერ არ დაბადებულა.

●

დაბადება ბევრს ჯილდო ჰგონია,
სიკვდილი — სასჯელი.

ᲐᲓᲐᲛᲘᲐᲜᲘ

კაცს გონებაში ეშმა უზის,
გულში კი ღმერთი.

ეშმაც, გწყევლი და უფალო, გვედრი.

●

— სამოთხეში უფრო მეტნი მოხვდებიან
თუ ჯოჯოხეთში?
— ჯოჯოხეთში!
— მაშ სატანას მეტი მომხრეები ჰყოლია
ღმერთთან დავაში.

●

— ბუნებამ რატომ მოგვცა
ორი თვალი და ორი ყური?
— რათა ერთადერთ ვარიანტად არ აღვიქვამდეთ,
რასაც ვხედავთ და ვისმენთ.

●

მე სულ მგონია:
ერთხელაც იქნება ზოგიერთებს სინდისი
შეაწუხებთ და
ბოდიშის მოსახდელად მესტუმრებიან.
ხედავთ? რა მაღალი წარმოდგენისა ვარ
ადამიანებზე.

●

ეგ აპრეხილი კატის კუდი
ეშმას ჯოხივით უჭირავს ხელში,
ოღონდ უჩინრად.

ᲐᲠᲐᲒᲐᲛᲝᲪᲐᲜᲐ

როგორც ვარდებში მაგნოლია,
პოეტებს შორის მაგი ნოლია.

●

საპყრობილე?
დამნაშავეს აპროფილებს.

●

ზოგიერთმა იმდენი იტინგიცა, —
თავიც შემაძულა და მიტინგიცა.

●

თქვენ ის ლომი ხართ... ის ლომი ხართ,
დიდებით და ტაშით გარყვნილი
თავის გამომზრდელ,
ანუ გამწვრთნელს რომ გადაყლაპავს.

●

კაცობრიობა შიშისა და დიდების ყავარჯნებზე
ჩამოკიდებული ხეიბარია.

●

კოსმოსიდან დედამიწა მინიატურას ჰგავს,
რომელზედაც ჩინელია გამოსახული.
ნუთუ მომავალი ყვითელი რასისაა?

●

ძველი პოეტები
ოჭრის მონეტებს მაგონებენ —
ბრუნვაში აღარ არიან,
მაგრამ მაინც განძეულად რჩებიან.

●

ამ ქვეყანაზე ჩვენი მოსვლით და წასვლით
იმდენ დავდარაბას ვტეხთ —
ღირდა კი სიცოცხლე?

ᲐᲗᲔᲘᲡᲢᲘᲡ ᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲚᲛᲮᲐ

ღმერთს რომ უნდოდეს, თავს ვერ მოიკლავს,
ადამიანი კი, რამდენიც გინდა!
ვინ უფრო ყოველსშემძლე ყოფილა:
ღმერთი თუ ადამიანი?

●

შუბლით „ორმის ნახტომს“ მიბჯენია,
ფეხებით ჯოჯოხეთს თრგუნავს.

●

ბალახი სიცოცხლის ტრიუმფია,
მაგრამ რამდენი მტრობა,
რამდენი გოდება და სიკვდილი
იფარება ბალახქვეშ!

●

თვითმკვლელობა გმირობაა,
მაგრამ თვითმკვლელები გმირები არ არიან.

●

ბუნების წესრიგი
არგუმენტია, რომ ღმერთი არ ცრუობს.

●

თავს მხოლოდ ძლიერები იკლავენ,
მაგრამ ეს ძლიერება
ეშმაკისაგან ეძლევა ადამიანს.
(თვითმკვლელობა შეგენიერი რამაა — ამბობდა კატონი).

●

საიდან სადაო,
მაგრამ ბლოკის „სკვითები“ და
„ქალი იყო დუმა ნესვევით
მწიფე და სურნელოვანი“ —
ამ სიტყვების ავტორობა ბევრჯერ მინატრია.

●

ვიღაც ცრუ პოეტი ყიფდა რადიოდან,
მამულს ფიცულობდა
და ფონს გადიოდა.

●

აკვანი, წიგნი, იკლესია —
სამსახოვანი მესია.

●

ტაძარო, შორს ხარ დროთა ჭიდილში
წვეგებისაგან... ფრესგან...
ნამდვილად დიდი გამარჯვებაა ხახულის ფრესკა.

●

მხართეძოზე წამოწოლილმა ადარაკმა
ხელთათმანებებივით გვესროლა ძაღლები,
თავის მხრივ ძაღლებმაც
ხელთათმანებივით გვესროლეს ყეფა...

●

ფილოსოფოსთა სიბრძნეს
ბავშვური სიწმინდე გადაწონის.

●

ფლიდი და ცრუ კაცი არამზადაა
და თავხედია უფლის წინაშე.

●

ცხოვრება დიდი ხალვანგია, გინდა თუ არა
ცხოვრება საფრთხეს ადამიანს სად არ უქმნიდა!
მხოლოდ ზოგ-ზოგი დაუსხლტებით მის სატყუარას,
მხოლოდ ზოგ-ზოგი გამოვრჩებივართ
სათაგურიდან...

●

მდინარეში გაეტოპათ თელებს ფონი,
ცად ტოროლა რეკდა, როგორც ტელეფონი.

●

უცებ გადაძოვა კალიამ პური...
ეს იყო ბუნების კალამბური.

●

ალბომში გვჭონდა ძველისძველი ფოტოსურათი...
ბებერი ციხე შეჯავშნული ფოთოლ-სუროთი.

1990. ᲒᲐᲖᲐᲤᲮᲘᲚᲘ

ბაზრიდან მოსულს შევეკითხე: იაარა ღირდა.
პასუხი იყო, როგორც ტყვია იარაღიდან.

ᲐᲚᲬᲐᲠᲔᲑᲐ ᲒᲐᲜᲙᲘᲗᲮᲕᲘᲡ ᲓᲦᲘᲡᲗᲕᲘᲡ

რიცა განკითხვის დღე დადგება, დღე საშინელი,
წინასწარ ვიცი, ვერაფერი ვეღარ
მაშველის...

მეც გამაყრუებს გამკითხველი ბუკი ვეება,
მეც ამიყვანენ აბჯრისანი ანგელოსები
და სამსჯავროზე ყალმ მოწმეებად
დამიდგებიან, რა თქმა უნდა, ყალბი მგოსნები.

კაცთაგან ორვინ გადააქნევს თავს სინანულით,
ცოდვებს კი ბევრი წამომატებს, — ბევრი მიქარავს
და ჩემი ცოდვით, სიყვარულით თუ სიბრალულით
ერთხელაც კიდევ აბღავლდება ხარი წიქარა.

„არა კაც ჰკლაო“ — სულ ვარღვევდი ამ საღვთო
კანონს,
სულ გავურბოდი კაცთა შურის ბრმა ბობორიკას.
ო, ღმერთო, ღმერთო, ცოდვილი ვარ და არცა
ვნანობ:
კაცისმკვლელი ვარ: კარგი ლექსით ბევრი
მომიკლავს.

„არ იმრუშოო“ და ნამდვილად არ მიმრუშია,
სიყვარულით კი თუ ცოდვაა, მეც ბევრს ვცოდავდი,
მაგრამ ცოდვების გამართლება სიყვარულშია
და, ღმერთო, ალბათ შემიმცირებ სასჯელს ცოტათი.

სიცრუით ბევრჯერ მიცრუია არც თუ ხალისით
და ამ ეშვიან მტერ-მოყვარეს ასე შემოვრჩი.
მიყვარხართ მეთქი, ბევრჯერ მითქვამს ლამაზ
ქალისთვის
და უფრო ბევრჯერ ყალმ სუფრებზე
სადღეგრძელოში.

„არ იქურდოო“ (ეჰ, ვინ ცხოვრობს მოუპარავად!)
სულ სხვის სტრიქონებს მაჩეჩებდა მუზა მაცთური,
ისევ ჩემს ლექსებს დავიფიცებ: ქურდი არა ვარ —
და მაინც... მაინც რაღაცა მაქვს ქურდ-ბაცაცური.

„არა ტაშ ჰკრაო“, ნეტა ესეც გეთქვა, უფალო,
და მაშინ სულ სხვა იქნებოდა კაცის ყისმათი.
მე ტაშს ვუკრავდი ყველაფერზე ტყუილ-უბრალოდ
და განკითხვის დღეს დავისჯები ტაშისკვრისათვის.

ვთქვი აღსარება... და რაც მიყვარს, ისევ ვუგალობ,
ვუგალობ ამ ცას, მინდორ-ველებს, ჭალებს და
ტაშრს.
სულაც არ ვხუმრობ: აღსარულე სიტყვა, უფალო,
ტაში ტაშის წილ! ტაშისათვის დამსაჯონ ტაშით!

ჯაბეს ამბრაკეზრი

...კი, ბატონო, აკერ, შემოგვალმა კოდეკაკ. ხუმკეო, თოქოს, არაფერი ყოფილა. შეადეგს ჭკეი ერთი ბეზერი მოერაბუნეკ, ტომერი რაკაც ეზოეკ. ეგ იეო, ხმა ეკ არაკენ გაკკანტეზეკ. ახალ მოკარეი, გასაკეეი ოე დეეს დაოკეშეკ ადეიდეზეკ?.. ეოკეკი, დეეს, ეგ ინაბ არ ნიშნავს, რომ ეკლოიკეი, კინაი ხოკ არ ეზეკ ბატონ?.. მეკოიკეზ, ხაბიბეკ ხიკეეეს ეკოიკ!.. ზენაზ თავდაკერეზულიან შეოკკეკ. ერთოიკეკ ინაბ ეკიბაინ, — ჩემსოხაინ ოდხლინინ ბიეზაზ ეკიარაინ ფაიარეზეკ. ეგ ოე ბაროიკეკ, ბაზინ კინაბეკ ეკ ხაოკეზეკ, ხიბეეკ ოდეეს ეკ ეზეკ ეზეკ ეკ ეკეკ ეკ ეკ

II. ეკონომიკური ნაწილი

ზოგადი კრიზისიები

საქართველოს ბუნებრივ რესურსებსა და მის სტრატეგიულ დანიშნულებაზე ეკონომიკურ ფილოსოფიოსებმა ბევრჯერ ამოიღეს ბალენსი. ეს ბალანსი ეფუძნებოდა ბუნებრივ რესურსებსა, ადამიანურ ფაქტორსა, ეროვნულ ეკონომიკასა, ეროვნულ ეკონომიკურ ინფრასტრუქტურასა, ეროვნულ ეკონომიკურ ბაზარსა, ეროვნულ ეკონომიკურ ინფორმაციულ ბაზას

(დასასრული)

წაყენებულ მოთხოვნებს, რისთვისაც საჭიროა მრავალფაზიანობის აღდგენა. ამავე დროს, მსოფლიო სტანდარტების გათვალისწინებით უნდა განვითართან ჩვენებურ სუფრის, სადესერტო, შამპანური ღვინოებისა და კონიაკის საწარმოებლად.

მეზობლობაში განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს სამრეწველო მიმართულებებს, ამ მიზნით ხელი უნდა შეეწყოს ზონალური პირობების გათვალისწინებით მაღალტექნოლოგიური ბალის განლაგებისა და მეურნეობრობის სათანადო მეთოდების დანერგვას.

მეცხოველეობა განსაკუთრებული მაკონკურენტური და მაკონიფიცირებელი პირობების შესაბამისად, საშინაო და საგარეო ბაზის კონიუნქტურის გათვალისწინებით.

მეშიგაობის განვითარების საფუძველად დაჭდება ბალი ეკონომიკური და სოციალური მიზანშეწონილობა. ამ მიზნით ალაბტაციები შენარჩუნდება ბარსახისა და ზრდამტვალთეთის, სამეთნოდ და საგარეო ბაზრის მოთხოვნის, მეშიგობაში ფასსმეშეფელ მეურნეობა გამოცდილების და წინადადებათა გავლილსწინებით, რაც ფიქტობრივად მოხსნის ცენტრის დღემდე არსებულ დიქტატს მეურნეობის ამ სფეროში.

ასევე მნიშვნელოვანია მებოსტნეობა-მებაღეობა, რომლის განვითარებისთვის ეკონომიკაცია უნდა მიეცეს სპეციალიზებულ ელეხურ მეურნეობებს.

სამეფოობა მეთოდებმა მეცხოველეობა ზარალად დარჩა აქეთ ეს და ერს მძიმე ტვირთად მოაწერნეს. ბინა ადგილება-განვითარება მოთხოვნა ჯიშმბრივი შემდეგნელობის (ადგილობრივის უბრალესობით). საკვები ბაზის, პროდუქტულობის გადიდების, ტექნოლოგიის, ორგანიზაციის, ზოოტექნიკურ-ვეტერინარული მომსახურების გაუმჯობესებას. ამ საკითხთა მეცხოველური რეკომენდაციები უნდა მიეცეს შესაბამისი კვლევითი ინსტიტუტის მიერ.

3. ტანსპორტი. რესპუბლიკის სატრანსპორტო სისტემაში წამყვანი ადგილი უკავია საავტომობილო ტრანსპორტს, რომლის წამყვანი როლი უახლოეს პერიოდში შეინარჩუნებენ იქნება.

— საკითხული ის ეეფოლიტიკურ უბრალესობას ფლობს, რომ იგი სახელგო ქვეყანაა, რაც მსოფლიო ოკეანეში უშუალო გასვლის საშუალებას იძლევა და ზრდის საერთაშორისო დამაწყლებაში აქტიურ მონაწილეობამ მიიღეს.

სახელგო ტრანსპორტი უნდა გაზდეს საქართველოს სახელმწიფოს საკუთრება და ყოველგვარი ურთიერთობა (საფინანსო, საგადახდელო და სხვა) აწარმოოს დამოუკიდებლად. საზღვარ ტრანსპორტის შემდგომ განვითარების დიდი მნიშვნელობა აქვს რესპუბლიკის ეკონომიკის, საერთაშორისო ეკონომიკური კავშირების ზრდისთვის, ამიტომ აუცილებლად მოგვიანია მისი პროორიენტაციით განვითარება.

საბუნებრივად, რკინიგზის გამტარუნარიანობა ამკამად ამორუნული, არასახარბიელო მდგომარეობა ტექნიკური ბაზის დონის მრავიკე. რეკონსტრუქციის საკითხებს სალინდველოდგო, ოთხდგომეობა მეურნეობა, საკონტეინერ ტ ელ ი ფ ი ბ ებ ი, ა ნ ე ვ ე ბ ი ტ ა ნ ს ა ბ ა ტ ა ტ ი ფ ი ბ ი (ბაგირაზეები, მოორეულები, ანეკვმოტანსპორტი და სხვ.) განვითარებას. გადამწყვეტი მნიშვნელობა ენიჭება საკართველოსთვის საპაერო ფანრიის შექმნისა და საკუთარი საპაერო ფლოტის ჩამოყალიბებას.

4. სოციალური ინფრასტრუქტურა. სამაბრო ეკონომიკაზე გადასვლა ეტაპზე განსაკუთრებული ყურადღება უნდა დაეთმოს მეურნეობის ამ დარგებს განვითარებას, რომელთაგან უმეტესად ემსახურებიან მოსახლეობას — ვაჭრობა, საზოგადოებრივი კვება, საყოფაცხოვრებო მომსახურება და სხვა. ამ მიმართულებით გამსაბარიკეულებელ ამოცანათა შორის უმთავრესია სასაკმარო რესურსების ზრდა, მათი ბაზისსის მეკეთონი გაუმჯობესება ზოგიერსებელ ეკონომიკაში და ამ ზარდი შემატება გარეგან ინვესტიციის წესით. უნდა მივაღწეთ სურსათის ძირითად სახეთა სამეფოლოგიურ-ბიოლოგიური ნორმების შესაბამისად, უზრუველეულოთ სასაკონო რესურსებს სწორი დაბალანსება მოსახლეობის მსყიდველუნარიანობასთან.

მოთხოვნა-მიწოდების სწორად დაბალანსების მიზნით ყურადღება უნდა გამამეფილ მოსახლეობის მოთხოვნების შესწავლისა და პროგნოზირების პრობლემებზე.

— საკართველოსთვის მნიშვნელოვანია რეკრეაციულ-ტურისტული კომპლექსების განვითარება, „რომელიც მამართული იქნება ერთის მხრივ, საკართველოს მოქალაქეთა დასვენებისა და ფიზიკური გამოჯანსაღებისაკენ, ხოლო მეორეს მხრივ, მიიზიდავს უცხოურ ვალუტას და ეიელიზებულ მსოფლიოთან კულტურული და საქმიანი თანამშრომლობის საწყისებს შექმნის. განსაკუთრებული ზრუნვის საგნად უნდა იქცეს მასობრივი სპორტისათვის ბაგირაღლეტების ეკონომიკა ბაზის შექმნა, რაც ხელს შეუწყობს ერის ფიზიკურ განჯანსაღებას და თავის მხრივ, სტიმულს მისცემს პროფესიული სპორტის განვითარებას.

— უმნიშვნელოვანესად მიგვაჩნია ადამიანის ჯანმრთელობის დაცვის „სისტემის თვისობრივი განახლება.

სამედიცინო დაწესებულებების შემოსავლები ფორმირდება სამი წყაროს საფუძველზე: საწარმოებს, დაწესებულებებს და ორგანიზაციების ჯანმრთელობის დაცვის ფონდი, ინდივიდუალური სადაზღვევო ფონდი, საბელმწიფო ბიუჯეტი. ამ საფუძველზე განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს პროფილაქტიკურ და სადაზღვევო მედიცინის განვითარებას.

— ადამიანის შემოქმედებითი უნარის განვითარება უნდა ავიაკვნოთ თვისებრივად ახალ დონეზე. საკითხია შეიქმნას განათლების მთლიანი კონცეფცია, რომელშიც ერთად იქნება განხილული განათლების ყველა ფორმა, ყველა საფეხური და წყაროები, შედეგს საეკალიტეტოა მომზადების ბრძანდიანი პროგრამა, ეროვნული სკოლისათვის შეიქმნას ახალი პროგრამები. ჩამოყალიბდეს კადრებთან მუშაობის მოქნილი სისტემა, საეკალიტეტის მოზრდილი ძირითადად მოხდეს სოციალური დაკვეთების შესაბამისად, სისტემატურად მდიერეფიციდეს ინფორმაციის წყაროები და რეგულარულად გაზრარეულდეს ინფორმაციის მეკვლინებას საზღვარგარეთ საწყვეტ ბლად.

გარდამავალ პერიოდში საკართველოში განათლების პროიორატეტული განვითარებისათვის აუცილებელია ბინა თანამდრომე მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით აღჭურვა და მაღალკვალიფიციური ეროვნული კადრებით უზრუნველყოფა.

5. კულტურა. თითქმის ორასწლოვანმა ინპერიოლმა ულიანა უამრავი, უაღრესად მწვავე პრობლემა წარმოშვა ჩვენი ერის სულიერი კულტურის სფეროში. სწორად სულიერი საწყისია პიროველად, ანუ ყოველივე არსებული განსაზღვრული და შესაბამისად უმაღლესი ფასეულობის მატარებელი.

სულიერი ეროვნული კულტურის განვითარება უმნიშვნელოვანესი ამოძრავი უნდა იყოს სოციალურ ეკონომიკურ და პოლიტიკურ ცხოვრებაში. — ოღ ეკონომიკაში შესაძლებელი უნდა იყოს სახელმწიფო და კერძო საკუთრება, აქაც ეაღრესად ოფიციერეფილად უნდა შეუსაბამოთ ერთმანეთს სახელმწიფო ფოტოციების პრინციპი და კომერციული მიდგომა. ამავე დროს, ძალიან ფაქიზად უნდა იქნეს გათვალისწინებული თითოეული სფეროს სპეციფიკა — მისი ორგანიზმი და განვითარების შიდა, ავტონომიური კანონზომიერებები.

ხელისუფლებამ და კულტურის ცალკეულ სფეროს შორის ურთიერთობის მზრდა განსაკუთრებულ მნიშვნელობა ენიჭება რწმენის, რელიგიის, ეკლესიის საკითხებს, ეკრძოდ, განსაკუთრებით გონივრულ შეხებებს მოითხოვს, ერთის მხრივ, ეკეთი ცალკეზებული ქვეყნების მიერ ალიარებული ნორმებისა და დაცვა: საერო და სასულიერო ხელისუფლების გაყოფა, ეკლესიის საქმეში ჩაუნელელობა, რელიგიური ალბარეულებლობის სფეროდ ალიარებულ ეროვნული ფენომენ ადამიანებ შორის ეროვნულ-ეროვნული ეკლესიის ალიარებულ ეროვნული ეროვნული ეროვნული

საბჭოთა ადამიანი

ანუ

აზრები არეული-გული ცარიელი

დამატება სერიისა — „ოღონდ ქართულად ილაპარაკეთ“

გურამ პეტრიაშვილი

«Сегодня в Грузии некоторые представители национального движения стремятся стать, цензорами, отказывая другим в праве высказывать свою точку зрения. Мне непонятно, как люди из правозащитного движения возводят в систему нарушения гражданских прав. Каким образом человек причисляющий себя к Хельсинкскому движению может абсолютно не представлять что такое право человека? Здесь налицо невежество и безграмотность, полный нравственный далтонизм. Если об этом не будет сказано вслух, то беда очень скоро постучится в дверь Грузии. Согласно социологическим исследованиям подавляющая часть грузинского народа хочет избрать президентом Звиада Гамсахурдиа. Если это произойдет, мне придется пойти против своего народа».

ჯერ ის ვიკითხოთ, თუ რა ჰქონდა ბიზნად ბატონ ბატონ მამარდაშვილს, როცა „მოსკოვსკეი ნოვოსტი“-ს ამას ეუბნებოდა?

საქართველოში ხომ რუსის ჯარი დგას და, როცა უნდათ, ორ-ამდენს კიდევ შემოიყვანენ.

ამ სიტუაციაში რომ კაცი იტყვის: „შესთვლეს!“ საქართველოში დემოკრატია არ არის, ადამიანს უფლებებს არ იცავენო, ამთა რასა ცდილობს?

ამას ხომ არა, რომ მოსკოველმა ბატონებმა თქვან, საქართველოში წესრიგის დამყარება საჭიროა, ანა, ჩქარა, გიეგზავნეთ ხელკეტებიანები, ნიჩბიანები, გაზაფშვლთაფანებო?

ყოველ შემთხვევაში, „ბასმენაკი მიზნით არარაფის ხდება“. სიმართლე თქვეს, საკეთილი მ. მამარდაშვილის ქცევაში არაფერია.

ის ტანიერი საბჭოთა ადამიანია, ამაო კი ბოგეხსენებთან პაველ ბოროზოვების მაგალითზე ზრდიდნენ.

კაცს ხომ ეროვნული მოძრაობის მონაწილე ჰგონია თავი და ამ მოძრაობის დაწმენდს დაისმენს, ის კაცი „რითი სკობია მამისდამშენ ბეჭედს“ პაპელკას?

ახლა სახელდობრ დასმენის ტექსტს თაობაზე.

«Я прочитал в Грузии несколько статей, где говорилось, что, якобы, в Грузии есть такие люди, которые называют себя диссидентами, но на деле занимаются тем, что доносят в КГБ обо всем, что происходит в Грузии. Мне непонятно, как такое может быть, ведь я знаю, что

ეროვნული ბიბლიოთეკა

(დასასრული)

собственный народ... Отделением двенадцати республик, этой кажущейся жертвой — Россия, напротив, освободит сама себя для драгоценного внутреннего развития».

იცით კიდევ რატომ უხარია ჩემს გულს, როცა გეუბნებოდა სოლ-ჟენიცინის სიტყვებს: «მეჯერიის დანგრევა რუსეთის გადარჩენაა»?

იმიტომ რომ მე გახლდით ის კაცი, ვინც 1989 წლის 12 აპრილს ვუთხარი რუსეთის იმპერიის ორ ძალან დიდთანამეგობრობან ბორის-ელცინ მინდა გადაეარჩინო და ამიტომ გორბეჩევ, იმპერია დამალეთ-მეთქი.

ვისაც უნდა ტრაბახად ჩამითვალოს, ახლა რომ ვიხსენებ ამ ჩემს ნათქვამს, მაგრამ პატარა სიხარულის უფლება ხომ ყველას აქვს?

8. მამარდაშვილისა და სხვა რუსეთშვილების ფსიქოლოგიაში ამდენი ძმაბე და დამღლელი ქექვა არაფრით არ უნდა დამიდასტურებ? რა მოხდება, თუ ჯილდოდ ამ პაწია წარტაბახების ნიბას მომცემთ.

ერთი სიტყვით, მაშინ ასე ვეუბნები რუსებს:

— ნუ გინდათ იმპერია, ის გარიგებთან, რომ ჩვენ თავი დაგვანებოთ და თქვენს ქვეყანას მოუარეთ, საზიზღარი «ელეკანა ფერეკვაც» მაგიერ, ყველთან პატარა «ერასიკანა სტრანა» გვონდეთ-მეთქი.

ა, ბატონო, ნელ-ნელი მოყვრებენ.

ახლა დაეუბნენდეთ ბატონ ამანაგ მამარდაშვილ? და გავაანალიზოთ ის უცნაური ამბავი, რომ ნამდვილ რუს სოლ-ჟენიცინს ეჩქარება იმპერიის დაშლა, ხოლო არანამდვილს, მამარდაშვილს — არა.

ამბავი მხოლოდ ერთი შუხედვითა ჩანს უცნაური, თორემ ძალიანაც ბუნებრივი და ლოგიკური-ა.

ნამდვილი რუსის სამშობლო რუსეთია. რუსეთის. მიწა მისი დედა. რუსეთია მისი ტკივილი და სიხარული.

და როცა ნამდვილი რუსი სოლ-ჟენიცინი მიხედა, რომ იმპერია მისი დედა-რუსეთისთვისეა საზიანო, უეცარ-ად ამბობს უარს ამ იმპერიაზე.

8. მამარდაშვილის სამშობლო საღია?

საქართველოში კი დაიბადა, მაგრამ რადგან გარეულდა, ამიტომ სჯქართველოს თავის სამშობლოს ვეღარ უწოდებს.

ეგრე რუსეთზე იტყვის ჩემი სამშობლოო, რადგან რუსად არ დაბადებულა.

მაშ, სადაა 8. მამარდაშვილის სამშობლო?

ადამიანს სამშობლო ხომ უნდა ჰკიდნდეს, ბოლოს და ბოლოს.

აქვს, როგორ არა.

8. მამარდაშვილისა და მისნარი საბჭოთა ადამიანების სამშობლო საბჭოთა იმპერიაა, ანუ როგორც მორტვად უწოდებს თავს იმპერია — საბჭოთა „ყაშარი, და როცა ამ „საბჭოთა ყაშარს" ეძღაუბება და ამისი არსებობის! გახანგრძლივებისთვის გეტტარებს ავიტაციას, ამით თავისი „სამშობლოს" გადარჩენასა ცდილობს 8. მამარდაშვილი.

„სამშობლოს" გადარჩენაც და ამით თავისი არსებობის გამორთვაც.

აბა, დავფიქრდეთ.

იმპერია რომ დაიშლება, ნამდვილი რუსი სოლ-ჟენიცინი რუსეთში იცხოვრებს და თავის დედა-რუსეთს მოუვლის.

ქართველი ზვიად გამსახურდია თავის დედა-საქართველოზე იზრუნებს.

მაგრამ სად წავა საბჭოთა ადამიანი, ვერ-ქართველი და ვერ-მოლდაველი 8. მამარდაშვილი?

საქართველოში ვის უნდა მაგისი ეთქვა რუსულად ფილოსოფოსობაზე?

რაში გვეპრანება ქართველებს ამაზე თავიანტაზა, თუ რა უთრა პუშკინს ჩაადევნა და ჩაადევნეს პუშკინმა?

ან რუსეთში ვის ერად უნდა ის კაცი, რომლის ნათქვამის გასაგებად მარხილითაა საჭირო. „У нас"-ი რომ ტტყვის, ვერ გიიგებ რომელ ქვეყანასა გულისხმობს, რუსეთს თუ საქართველოს.

ჰოო, საოცარათო, დიდებული აკაკი, შენს ბრძენ კალამს ვენაკვალეკ, როგორ მართლად იწინასწარმეტყველე ღამურების მომავალი.

„შაბ შემდეგ ანგრევენ ბუდოს, დღე-დღე ვერ ჩნდება

სირტეველითო"-ო.

ი, ეს ეს დღე ელის ყველა რუსეთშეტ-ოთურს. ამპერიის დაშლის შემდეგ მათი ხვედრი სირტეველი იქნება.

ახლა რომ „ეზვეტენ სოვეტსკი" ფილოსოფოსია, მაშინ ვინ იქნება 8. მამარდაშვილი, როცა თეიდ ცნობა ალარ იქნება „სოვეტსკი სოიუზისა?"

არც მამარდაშვილისაგან დარჩება აღარფერი.

ფა-ფუუ!

ოღონდ ეუცილებლად ზრთიე უნდა გითხრათ, მეგობრებო.

ცოდვას ვერ დავიდებ და 8. მამარდაშვილს ვერ დავბარაღებ, რომ მას გაეზრებელი აქვს ყველაფერი და ამიტომ ეზღაუბება იმპერიას.

არა, ის გოეთნბიერბერდად, „ნესტორ-ქტერად ცდილობს იმპერიის არსებობის გახანგრძლივებას.

ქვეკონობიერად გრძნობს, რომ საბჭოთა იმპერიის გარეშე საბჭოთა ლამერეს ადგილი ალარ რჩებინ ქვეყანაზე.

ჩემი წერილის მიზანი ის კი არაა, რომ ვინმე გაზზრახეულ მტრობაში ვიმხილო, არამედ ის, რომ შეცთომილ ადამიანს თვალი ავუხილო და სარკეში ჩაეახედეთ. ფი როცა დაეანგეს თავის ნამდვილი პორტრეტი, შეეცადეს ეკურნონ, თუ რა უნდა მოიმიქმედოს, რომ ეკადარჩენ და ადამიანურის თავისი ცხოვრება.

შეიძლება არ ეპატიჟეს 8. მამარდაშვილს ჩემ გაზზრახვა, როგორ თუ რაღაც უნდა მირჩიოსო. მაგრამ სხვა გზა არაა, ამჯერად თვითონ უნდა მოუსმინოს სხვას.

უნდა დაწუწარდეს, მერხზე გასწორდეს, ხელები უკან წაიღოს, თავი ასწიოს, თვალებში შემოხედოს და მითხრას, მზადა ვარ, მასწავლე ჯაკთ!

დავარქვათ ამ სწავლებას შესაფერი სახელი — ქართული გაკვეთილები.

„ქართულში" მხოლოდ ენას კი არა ეგულისხმობ, არამედ ყველაფერს ქართულს.

ისე კი, ცხადზე ცხადია, რომ ანბანიდან უნდა დავიწყოთ.

მამარდაშვილს უფლებერება მაშინ დაატყდა თავს, როცა რუსულ სკოლაში მიიყვანეს.

მას არ გამოუცდია, თუ როგორ ივსება ზეციური ხიბით პაწია ქართველის გული, როდესაც ოთხზაზიან ფურცელზე ის ბაზეს შორის ქართული ასოები გამოპაყავს.

ქართველებო, აბა მითხარით, თუ არის თქვენს შორის ვინმე, რომ არ ახსოვდეს ის ტკბილი წუთები.

ვახსოვთ, როგორ ვეფაკვარდა „ანს" პაწაწინაზე რომ გაეფლვნადდით დასტურებლასს.

ვახსოვთ „თანის" ნახეგაის რომ შეკერილდით თვალად, რომ ამდენ ბეზენ ზედით ნაჯადარი და გასაღელი ბანს მეორე ნახეგაის რომ გიეფდგებოდით?..

ან ის ლაღ-ეტი რამ დაგვიდეწყოს, „ბაე"-ს წერილის თანდათან მალილა მალილა ჩვენი სულიც რომ ოწევდა, როცა ერთმანეთზე ვაკოკოლავებდით „ანებს"...

ჩვენ მაშინ ვგმა მხოლოდ ასოებს წერასა ვსწავლობდით?

აბა, ძმებო, წმინდა რატუალო ვასრულებდით თა ამა ვეზიარებოდით იღუმალ წმიდს ქართველისას და ქართველობასს.

დიაბ, ახლა თუ შეგეცდებით მაშინდელი შეგრძნებებს გაანალიზებას, შეგვიძლია დარწმუნებინდ ფთქვეთ, რომ რელიგიურიც კი იყო ის განცდები.

აკ მიხდა ინ ვითომქართველეთითმეცდაგოგებს მივუბრალეგ, ერთი სული რომა აქვთ, როდის მოსწყვეტენ ქართველ ბავშვებს ქართული ანბანის წერას. სოფთა წერის სწავლებას ვადის შემოკლებას ან ცდილობენ და მგონი მისი მოლად გაუქმებაც უდეგთ ალეთ.

ეგიგეთ, თქვე მამაცხონებულნი, რომ ქართელი ანბანის სწავლა ეგზარალი ინფორმაციის მიღება კი-არაა ბავშვისთვის, არამედ მისი ქართველად ჩამოყალიბების საწინდარია.

ამიტომაც არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლება ანბანის სწავლისა და სუფთა წერის გაკვეთილების შემცირება.

პირიქით, სუფთა წერის გაკვეთილები შემდეგ კლასებშეც უნდა გაგრძელდეს. მათ უნდა დაეიქვას ქართული კალიგრაფიის გაკვეთილები და ბავშვებს უნდა უტარებდნდეს სკოლის დამთავრებამდე.

დაწყებით კლასებში უნდა დაბარეხოთ კალამ-ფანქრებსტრები, რათა ბავშვებმა შეძლონ სრულად შეიგრძნონ სილამაზე ქართული ასოების ალაგ გასკვლეტილი და ალაგ დაწვრილებული რკალებისა.

სკოლაში უნდა შეეგასწავლოთ ბავშვებს ყველა სახეობის ქართული შრიფტი და მივეცეთ სტიმული მათ გონებას ახალ-ახალი, ლამაზლამაზი შრიფტების შესაქმნელად.

ლითონერ ანბანს, ორბაღელ ბეგიულებს, ხინურ-ბაანურ იეროგლიფებს მილოდერობით ადამიანნი ჰყავს პატრონად, ამ ჩვენი ქართული ანბანის პატრონი კი მხოლოდ ეს ერთი მუჭა ხალხი ვართ. ჩვენ გამოვატარეთ ის სუფეუნებში და ჩვენგე უნდა გადავცეთ მომავალ საუკუნეებს ქართულ დროშებზე და „ქართული გულის ფიცარზე დაწერილი.

სუფთა წერის გაკვეთილებთან მეგბრძოლი ვითომპედაგოგებმ, გაიხედეთ შორს, ალმოსავლეთისაკენ.

როგორ გგონიათ, რომ შეძლო იაპონიამ, რომ თანამდროვე ყოკელნამოლავი, სახისწამრთმეცე და გამოეფიერუნებელი ცივილიზაციის დროსაც არ დაეკარგა თავისი სახე და არც არაფის ჩაბორნა რამით?

რითი და თავისი იეროგლიფების სიყვარულით!

ესაა მისი ძალისა და ძლიერების საფუძველი.

იაპონიაში, ისევე როგორც ჩინეთში, კულტია იეროგლიფისა.

საქართველოში ქართული ანბანი უნდა ვაქციოთ კულტად.

დიეუბრუნდეთ ამ „ჩვენს" მამრადაშვილს.

მას უნდა იყიდოს ქართული თოხბაზიანი რეგულები, დაიწყოს ქართელი ასოგბის წერა ამ რეგულებში და შეეცადოს, რომ როგორმე შეიგრძნოს ასოთა სილამაზე.

ნუ იჩქარეს.

ერთი წელიწადი მაინც უნდა წერის თოხბაზიან რეგულში.

ოღონდ კალმით. და ალაგ დაწოლთ, ალაგ მსუბუქი მოსმით.

ერთი წელი რომ გაიკლის, ერთ მშვენიერ დღეს უნდა მოგრიბოს რაც სულიერი ძალები გააჩინა, დაწეროს დიდი ასოგბით „აი ია" და დაფიქრდეს, თუ რა საოცეკ-ლი ძალ ფიდი დიდი იაკობის მიერ აღმოჩენილ ამ სასწაულნა.

„ბეღლზ" ტაუეილად ხომ არ უბოლოვდება გვარი, ბოლოს და ბოლოს ალბათ ოგრძოს, რომ „აი ია" ამ კარზე წერია, რომელიც მოწიწებით უნდა შეალო და ქართული სიტყვის, ქართული ენის ვეეგა, ფეიდოდოან და სხვეთისან სამყაროში შეხვიდე.

მერე ამას უნდა მოაკეკვე „ბაე, ბაე, ქორო ხუ ფრეკ", „აბლიბაბლი, ოკოოს ტაბტა", „ბზეო, ამოდი, ამოდი", „ბზე შინა და ბზე გარეთა" და ერთ კიდევ უფრო შშვენერ დღეს მერამ მამარდაშვილი წაიწყვლა სამყაროს ერთ-ერთ საოცრებას, რომელიც მოთხრობის სახით მოგვეყოლება და ჰქვია „იაკინანამ რა ჰქმა."

ეს მოთხრობა საოცრება იმიტომაა, რომ იგი ქართულის, ქართულნისა და ქართველობის შესაგრძნობი ღვიძილი წამალია.

თუ ჩვენს ბანდაზმულ პირველკლასელს 8. მამარდაშვილს ეს მოთხრობა ცრემლ ვერ მოჰგვრის, მაშინ ამ კაცის სამე წასული ყოფილ და აქეთ ვეღარ მოვბაბეენებთ. ტაუილად ნუთარ დაკარგავ დროს ქართელის გაკვეთილებზე. ხოლო თუ ცრემლმორეულ თვითთანაე მოეხდება ქართული „იაკინანის" მოსმენა, ეს იმას ნიშნავს, რომ ბეჯითად უნდა განაგძოს მეეადინეობა და ადრე თუ გვიან ერთ ქართველად შემოგვეტატება.

ნეტაც!

რელაქციისაგან:

მკითხველს, ცხადია, მოეხსენებათ „ლტტარტიული გეერხის" სპეციფიკა. რუბრიკა თავისთავად მიანაშნებს რედაქციის თვალსაზრისს აკ დაბეჯდილი სტატიის შესახებ, მაგრამ, ბოდიშდაგან ამისა, საჭიროდ მიგვაჩნია, ოროოდე სტეგა ეთქვათ „გვერდის" ამ უბეტიკეციის შესახებ.

ეგრეთ წოდებული „საბჭოური ცხოხიერების" სინდრომი ჩვენში დიდი ხანია არსებობს; ამ ეიროსმა მეტნაკლებად ყველა თაობის ცნობიერება დასნეულა და, მართალი ოქმეს, მისი სიმპტომები, სხვადასხვა დოზითა და ფორმებით, მრავალ ჩვენთაგანში კვლავაც არსებობს და შემთხვევიდან შემთხვევამდე თავს იჩენს ხოლმე.

ეს ეიროსი ეროვნულ ფსიქიკაზე ეროვნულ ფსიქიკაზე ეროვნულ ფსიქიკაზე

ტომას ჯეფერსონის სახელი მსოფლიო კულტურის საგანძურს განეკუთვნება. მრავალმხრივი ნიჭისა და ინტერესების მქონე კი უალრესად სასინტერესო პიროვნებად კიკიბრიობის ისტორიაში დაიკვლიდრო სრულიად განსაკუთრებული ადგილი, როგორც დიდმა სახელმწიფოდ და პოლიტიკურმა მოღვაწედ, ფილოსოფოსად და მოაზროვნედ, რომელმაც 33 წლის ასაკში 1776 წელს შეკრა დიდს აშშ-ში საყოველთაოდ აღიარებული „დამოუკიდებლობის დეკლარაცია“ და ამიტომ უდიდესი წვლილი შეიტანა ე. წ. „ახალი სამყაროს“ უძლიერსა, დემოკრატიული სახელმწიფოს — აშშ-ს ჩამოყალიბებსა და შემდგომ განვითარებაში.

ტომას ჯეფერსონის სახელთან დაკავშირებული მეზობლებლობა, ბანდა, ეკლესიისა და სასამართლო კანონმდებლობა-თა სფეროში უმნიშვნელოვანესი დემოკრატიული რეფორმების შემოღება და დაკვიდრება, ვირჯინიის სახელოვანი უნივერსიტეტის დაარსება, ბრძოლა ქვეყნის დამოუკიდებლობისათვის, ადამიანთა უფლებების დაცვისათვის...

თავად, ვირჯინიის შტატის მდიდარი ბიწმინდელების ოჯახში დაბადებულმა ტომას ჯეფერსონმა, მრავალმხრივი განათლება მიიღო, იყო შტატის გუბერნატორი და სამკანონმდებლო კრების დეპუტატი (ვირჯინიის), კონტინენტური კონგრესის დეპუტატი, აშშ-ს ელჩი საფრანგეთში, რესპუბლიკური პარტიის ლიდერი, სახელმწიფო მდივანი ჯორჯ ვაშინგტონის პრეზიდენტობის დროს, ხოლო მოგვიანებით, ამერიკის შეერთებული შტატების ორგზის მესამე პრეზიდენტი, ორგზის არჩეული (1801-1809).

ტომას ჯეფერსონს ეკუთვნის „სტატეები რელიგიის თავისუფლებისათვის“, „ფერეთე, ნაპრობიები ფილოსოფიაში, ლინგვისტიკაში, ბოტანიკაში, ზოოლოგიაში, გეოგრაფიაში, არქიტექტურაში, ეთნოგრაფიასა და პალეონტოლოგიაში, რის გამოც მას ბრიტანელები ხშირად „ამერიკელ ლეონარდად და ვინჩისად“ უწოდებენ ხოლმე.

1950-60 წლებში აშშ-ს პრინტონის უნივერსიტეტმა გამოსცა ტომას ჯეფერსონის ლიტერატურულ-ესთეტიკურული მემკვიდრეობა 50 ტომად.

ლენინგრადში აშშ-ს პროფესიული ძალები ტომას ჯეფერსონის სიუჟეთსა ტრადიციებს იყენებენ მშვიდობისა და დემოკრატიისათვის ბრძოლაში.

ტომას ჯეფერსონი (1743—1825)

როდესაც ხაზოგადოებრივ მოვლენათა მსვლელობისას უეცლებელი ხდება, რომ ერთი ქვეყნის ხალხმა გაწყვიტოს ის პოლიტიკური კავშირები, მეორე ქვეყნის ხალხთან რომ აკავშირებს და განკერძოებული და თანასწორუფლებიანი ადგილი დიაკიანს მსოფლიოს სახელმწიფოთა შორის, რისი უფლებაც ბუნებისა და ღვთის მიერ აქვს ნაბოძები, მას მარიგებს ერეოვანი პატივი მიაგოს კაცობრობის აზრს და საჯაროდ დასაბუთლოს ის მიზეზები, განაცალკევებაკენ რომ უბიძგებს.

გუნამს, მტკიცეა არ სჯიროდეს ის ეს ეშარიტებებს, რომ ღვთის გაჩენილი ყველა ადამიანი თანასწორია, რომ შემოქმედმა მათ გარკვეული ხელშეუხებელი უფლებები მიანიჭა, და რომ ეს ღვთის მიღილი სიცოცხლის, თავისუფლებისა და ბედნიერების ძიების უფლებებს მოიცავს, ამ უფლებათა უზრუნველსაყოფად ადამიანები ფიუძნენენ მთავრობებს, რომლებიც სარგებლობენ ამ პირადთველი ძალაუფლებით, ქვეშევრდომნი თავიანთ ნება-ხურეელით რომ უბიძგებენ, როდესაც ნებისმიერი მთავრობა ამ მიზნების ხელპირსახარო ქმედებას იწყებს, ხალხი უფლებამოსილია შეცვალოს იგი, ან გადაიაფინოს და ჩამოაყალიბოს ახალი მთავრობა, იხეთ პრინციპებზე დაფუძნებული და ისეთი ძალაუფლებით მოსილი, რომელიც, მათი აზრით, ყველაზე უკეთ მოემსახურება მათ უხარეოსოებასა და ბედნიერებას.

ყოველგვარებრივი გაკარნახობის, რომ ეს მთავრობები, ადამიანების კარგა ხნის ენონ რომ შეუქმნიათ, უმნიშვნელო და წარმავალ მიზეზებს არ უნდა განაკვალოთ; ამავე დროს გამოცდილება გვაჩვენებს, რომ, თუ ბასეარი გასაქანისია, ადამიანთა მოდგმა უფრო იმას ამჯობინებს — იტანჯოს, ვიდრე თავს უშვილოს, ხელი გამოიღოს და უკეთეგდოს მმართველობის ის ხერხა, რომელსაც უკე მიჩვეია. მაგრამ, როდესაც მორიგებულნი ბუკანონობის უწესეტი ჯაჭვი ნადგ ერთ მიზანს ემსახურება — დაუფარჩილოს ინა ახსოლუტურ დესპოტიზმს, მათ უფლება აქვთ და მოვალენი არიან, დაამხონ ახეთი მთავრობა და თავის მომავალ კეთილდღეობას ახალი შეცველობა მიეჩინონ. ამგვარ უდრტანივეულ შემწეარებლობას ინენდნენ ადრე აქაური კოლონიები და ეს ხერიენდ ახლა წარმოჩინდეა ის აუცილებლობა, რაც აიძულებს მათ შეცვალონ მმართველობის ძველი სიტემები. დიდი ბრიტანეთის ამჟამინდელი მეფის ისტორია გამლაფოფოა ისტორია არაერთი შეურაცხყოფისა და უსამართლობისა, რაც ამოსკენ იყო მიმართული, რომ ჩვენი შტატებისათვის თავს მოეხვია ახსოლუტური ტირანია. ნათქვამის დასამტკიცებლად ეზად ეარი ფაქტები წარეფდენთო მსოფლიოს მიუკერძოებელი ხალხეს.

მან უარი განაცხადა დეიდასტეურებსა კანონები — ყველაზე საჭიეო და აუცილებელი რამ, რაც საზოგადოებას გააჩნია.

მან აუკრძალა თავის გუბერნატორებს მიეღოთ ფრიად მნიშვნელოვანი და გადაუდებელი კანონები, ვიდრე მათ მოქმედებას არ შეაჩერებდნენ ნინ დასტურით. შემდეგ კი, როცა კანონთა მოქმედება შეჩერდებოდა, იგი მათ სრულიად უყურადღებოდ ფოდა.

მან განაცხადა, რომ არ დაამტკიცებდა კანონებს, რომლებსაც მოსახლეობის დიდი ჯგუფის ინტერესებს ემსახურებოდა, თუ ხანაგლილად ისინი ფარს არ იტაოდნენ ხალხმრდელო ხელისუფლების ორგანოში ჩარმოდგენელთან ფუნქციებზე, ან უფლებაზე, რომელსაც ამ ხალხისათვის კანონშიეა მნიშვნელობა გაჩენია, ტირანებს კი — თავზარს სცემს.

ხალხნმდებელი ორგანოთა შეკრება მან ადგილზე უსეეეული და უზრეხელ ადგილას, ამ ხალხნმდებელი ორგანოთა არქივებისაკენ მოშორებითა; ეს ერთადერთ მიზანს ისახავდა — მოჩვეულოთვის ქანცი გიეეეეატა და აეძულებინა ისინი ერეოვნულ ფორმეთ ერეოვანი ბრძოლა ეარეთ ქვეყნის ჩვენი კონსტიტუციისათვის უეცნ, ჩვენი კანონების წინააღმდეგ მოსართულ მარილსაკენ ფაქტებ ფიქრებზე, ფიდანაეეარა ერ თვალთმაეეარი ხალხნმდებელი აქტები, ისეთივეს:

რათა ჩვენთან შეიარაღებული ძალების დიდი შენაერთები დიგანაეეეხნა;

რათა ყალბი ხასამართლო პროცესებიან მეშეეეიანთ ვიდეერნინა ისინი ხასქელთაგან ამ ქვეყნელებისათვის, ჩვენს შტატებში რომ ჩიადენენ;

რათა აღეკვეთა ჩვენი ვაჭრობა მსოფლიოს ყველა ქვეყანასთან;

რათა ჩვენი დაუეთხოვად შეიოელო ჩვენში ბეგარა;

რათა უმრავლეს შემთხვევაში ლირსად არ ეცნოთ, რომ ჩვენი ხაქმე ნაფიდ მსაჯეთია ხასამართლოში ეკიერნეთ;

რათა ოკეანის გადაღმა ეკეეეეკვენენ, რომ იქ მოგონილი დანაშაულებისათვის გაეეეხამართლებინეთ;

რათა მეზობელ პროვინციაში ინგლისური კანონების თავისუფალი სიტეემა ეკიეეეშენა, დიეეხა იქ თვითეეეხეოდა შექმნილი მოკრობა და იმგვარად გიეეგარეთოეინა მისი ხაზეეეეეეი, რომ ეკეეი ის მაგალითად ეკ, ამავე დროს, აქაური კოლონიებში ახსოლუტური მმართველობის შემოღების ინსტრუმენტადაც;

რათა ჩვენთან ეეარეთმია ქარტია, გიეეეეშენინა უძეერფაესები კანონები და ძირეულად შეეეეცვალა ჩვენი მმართველობის ფორმენი;

რათა შეეეჩერებინან ჩვენი საკანონმდებლო ხელისუფლების ხაქმიანობა და კანეეხადენინან, რომ უფლებამოსილნი არიან ნებისმიერ შემთხვევაში თვითონ გამოიცენ კანონები ჩვენნი.

მან გადაიეეხა აქაური მოავრობა, განაცხადა რა, რომ ადარ ვიმეოფებით მისი მეუფეეეეეის ქვეშ და გაეჩალა ომი ჩვენს წინააღმდეგ.

მან ეაძარცეა ჩვენი ზღვები, აიოხრა ჩვენი სანაპიროები, გადეწვა ჩვენი ქალაქები და ეკეეტა ჩვენი ხალხი.

ეამეამად ის მრავალრიცხოვანი დაქირავებული არმიები გეტეეეს, რათა ბოლოშდე მიიყვანოს მკვლელობის, გაჩანაგების და ტირანიის საქმე, რომელიც კარგა ხანია დაიწყო ისეთი ხასაკეოეთა და მუხანათობის ვითარებაში, როგორიც ეკეეეეეე

საჭირო კაცი

საქეფერო სატკივრის გრძნობა ადამიანის მამფლეფელი ღირსებაა. ღირსეული მოკალაქის საქმიანობა ქვეყნის საკეთილოების მიზიდვით იზომება. ადაც შენს ხალხსა და ქვეყანას სჭირდები, საჩუქელია. იქ უნდა ეფეთ. ამ გრძნობებით ანთებული თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოლოგიის ფაკულტეტის ახლად ტრანსფორმირებული კურსი თორდია 1956-ე წ. მეუღლესთან ქალბატონ მედეა კოპაძესთან ერთად ეწვია მესხეთს და ახალქალაქში, პროკუნინების „გარეშე, არაქართული სკოლაში ქართული ენის მაკმაკაცებლად დაიწყო მეშაობა. ქალბატონმა მედეამ, როგორც ბავშვთა. ჩაკრანულა. ენამის ხალათი ჩაიცვა. თორდიების ახალგაზრდა ხალხმა თავიანთ სამეანობითა და ბეკოლსმეგრენელ მთელი ქალაქის ბატონებისაგან ენა ყოველთვეს დიამსახურეს. მალე ბატონი კუკური ჯერ სკოლის ფასეულ ნაწილია გამეგენ, ხოლო შემდეგ რაიონში ახლად შექმნილი მეზეუმის დირექტორად დანიშნეს. ქალბატონი მედეა რაიონის მთავარი პედიატრი გახდა.

1961 წ. თორდიების ოჯახი ჯაბეფთიდან სამტეხს ჩაფის. ახალციხის რაიგაზეთში მეშობამ ბატონ კუკურის სამფალეკეთა მისცა მთელი გატაცებით ეძიებდა პუბლიკისტიკაში. დაწერა არაერთი საინტერესო წერილი და ნარკვევი, რომელთა უმეტესობა რესპუბლიკურ პერიოდიკაში დაიბეჭდა. აღსანიშნავია, რომ ამ დროის სამეცნიერაგბეთის საზოგადოებრივსა და კულტურულ ცხოვრებაში არ მონაწილეობდა. ეს ალბათ ამინშენელობა ამოვეწა, რომელსაც იგი არ გამოხატავდა.

1980 წ. კ. თორდია მეზობლის ოწყეს საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის საქართველოს სახელმწიფო მეზეუმის სამეცნიერო-ეთნოგრაფიულ ფილიალში. მალე მას წაუვალ მეცნიერ მეშაკად და მეზეუმის სწავლულ მდივნად ირჩევენ. მესხეური ყოფის შესწავლის დარგებგზელი, იგი აქ ახალი ენერგიით შლის თავის საქმიანობას.

დაბეჭდეს კოლეგ ვაჟაკეი მესხეთის მეზეუმ. მას აქ ყველი იცნობს, როგორც ზესხეურ მასალიანელს, როგორც დაუშარცხეველ თამადას და მხარსხოვის საპრიკეს. დღეს მას განსაკუთრებული პატივისცემით ხვდებიან, ულიცავენ. კუკური თორდია სამიცი წელია. საერთო ხმას გვინდა ჩვენი გულისფშვილ შეეუერთოთ და საკეკარეულ ოჯახთან ერთად დიდხანს სიცოცხლე და ახალ-ახალი წარმატებები ვუსურვოთ.

ზოთა ლომგაძე

ბაგლას, დროებაგ! ბაგლას, ზნეობაგ!

(დასასრული)

ვარო, კოლეგა პეტროაშვილო! თქვენ — მრგალი ბაგლაგნი, მე კი — ეროვნული თანმხმობისა და ალორძინებების ბაგლაგნი. ოღონდ ვინ ბაგლაგნი, ვინ რა ფუნქციას ასრულებს (ბრეკოლის ჩანს თქვენთვის მიმნდვალი, რაც რომ არ შეშეფლებს).

ზეშით ამოეწერილი ცოტაგი სრულ სიცარიელე ეგლადაგი. ბატონ ზვიად ბგმსაზეფლასთან არსაბერის კეიკი არ ჩეონია, ბაგ ერთ-ორი არალეგალური გამოცემა არ წაგიკითხეს. მის ერონალმდეგ გამარეულ არეცრო კამპანიაში მონაწილობა არ მიმიღია. ფეფზედ მხოლოდ ერთხელ, 1977 წლის 1 აპრილს (ამ ეკეფნი მოგახსენებენ).

კარგი ეს თუ ცუდი? ბეოთეკელმა განსაკეთ. გურამ პეტროაშვილმა კი ახეთი განაზენი გამომიტანა: „ვინ არა ხეთდეი, მახეფილი ეკეთი ზვიადთან და „ბატეინ ეკეთოვათ?"

ახლა მივადეკი მთავარ საკითხეფლ. ენაზოთ, როგორი „პროკურორი" და „ინფორმატორი" ვიყავი ზვიად ბგმსაზეფლიასთან, რაკომ უნდა მეთხოვა „ბატეინა"?

როგორც ზეშით მოყვანილი ჩემი წერილის ცოტაკოდან ჩანს, ზვიად გამსაზეფლათ მოდგეწერნი ეს ფაქტი. ეს ფაქტი ეროვნულად გარიცხეს ამბავს ცენტრალური კომიტეტის კეფლეფის გასეფილდებას და მეც, როგორც ამ ეროვნულების მეშაკს, არავინ მეკითხებოდა, ამ სტატეაში არ მთქვამს, ახლა ინეფფეფული ვარ; განგაცხადო: ზვიად გამსაზეფლიას „ხაქმ" პრიპეკანდობა და ავიტაციის გაზეოფილებას ხელმძღვანელობით მომზადდა „მამხილებელი" წერილები სხვადასხვა გაზეთში, ალბათ, „ხუკის" ეროვნული ფორეფლი ინა „ბოლშაპრიმეტარეფლი" მბანაკინა (არალეგალური ეფერანდები, ეროვნანული გამოცემები), მიწეეფულ ინა ბეფრი ეროვნული პიროფიდუფის ხმოვანეკა...

მწერალთა კავშირის პრეზიდიუმის ხმოვნის ოქმიდან გურამ პეტრაშვილთან მიერ ამოწერილი ცოტაკეფიდანაც ნათლად ჩანს, რომ ხმოვნაზე დაკვალიანი მივსულვარ („რ. მამანაშვილი — ძალიან ძნელია ლაპარაკი. გვიან შემოეკეთ ამ. რაზე იყო საუბარი, მე არ ვიცი"...), ხიტყვა არ ამოიღია ინაზე, გაიროცხოს კავშირიდან ზ. გამხაზერდა, თუ არა (ეს რომ მეთქვა, გ. პეტრაშვილი მაპატეიდდა?) და კენჭიხეარშიე არ მიმიღია მონაწილეობა პრეზიდიუმის ყველა წევრმა არა მარტო „დაფიტურა ზ. გამხაზერდან გარიცხვა, არამედ ხელიც მოაწერა ამ ფინალდებას, ვიმეორებ გ. პეტრიაშვილის მიერ ცოტარიუნეულ ნაწეკვეტ ოქმიდან: „თავმჯდომარე — ვინ არის მომხრე იმ აზრისა, რომელიც თქვენ ხოქეთ? არ არის ეენკიხარა საკრარ? ვინ. არის მომხრე იმ ფინალდებისა, რომელსაც ყველა აწერს ხელს?... ფინალდება მიღებულია ერთხმად".

როგორც ხედავთ, ყველას გამოუეკვამს აზრი და ხელიც მოუწერია. რა თქვა ამ მთავარ საკითხეფლ ზ. მამანაშვილმა? რას მოაწერა ხელი? რაკომ ვერ ბაოკა ამის კეკალი ოქმში გ. პეტრიაშვილმა?

ინტაკომ, რომ მე არ ვიყავი მასშინ პრეზიდიუმის წევრი. ხმოვნაზედაც, აშკარაა, ვეკიან შეეეფი. პრეზიდიუმის წევრებს ინ ნაპალდეკ ხმოვნაზე არ დაუკვალიანიან, მეც ვერ დავეკვალიენეფდი, მეკ უმეტეს, თუ „პროკურორობა" შეკალეფოდეს ხელ გინახეთ, ბატონო გურამ, პროკურორო, რომელიც სახაბრაზოთ ხმოვნაზე ეკვალეფს და ამბობს, არ ვიცი, რაზე ხაუბრობდეთ? ფოთხმოდ, გურამ პეტრაშვილი ჩემთვის თანამედროვეს არ იუოფება. ცენტრალური კომიტეტის კანეფოფლეფის კაბეის ხაკარიმეფლე „ჩამფეფულეფ".

გურამ პეტროაშვილის მიერ ოქმიდან ამოწერილი ცოტაკეფიდანაც კარგად ჩანს, რომ ხმოვნის თავმჯდომარე ხაკმის გასარკვევად ბატონ ზვიადთან ერთად მეც მიეწუოს დაკითხვის. ინ ხმოვნაზე შეეფნიეფეთ. მოეხედეთ. ზ. გამხაზერდა, ფურეს, ეარეფოდეთ, რომ მას რაიმე მონაწილეობა ჩემნაგი მიღებული არალეგალურ გამოცემებში, მე კი პრიპაკანდის განფოფილების კაბეის დაკვალიანი მივიკენეს ეენ კომიტეტის ეენ კომეფიანეფ. ეს ეენ ინფორმაციაა ეენ ეენ ეენ